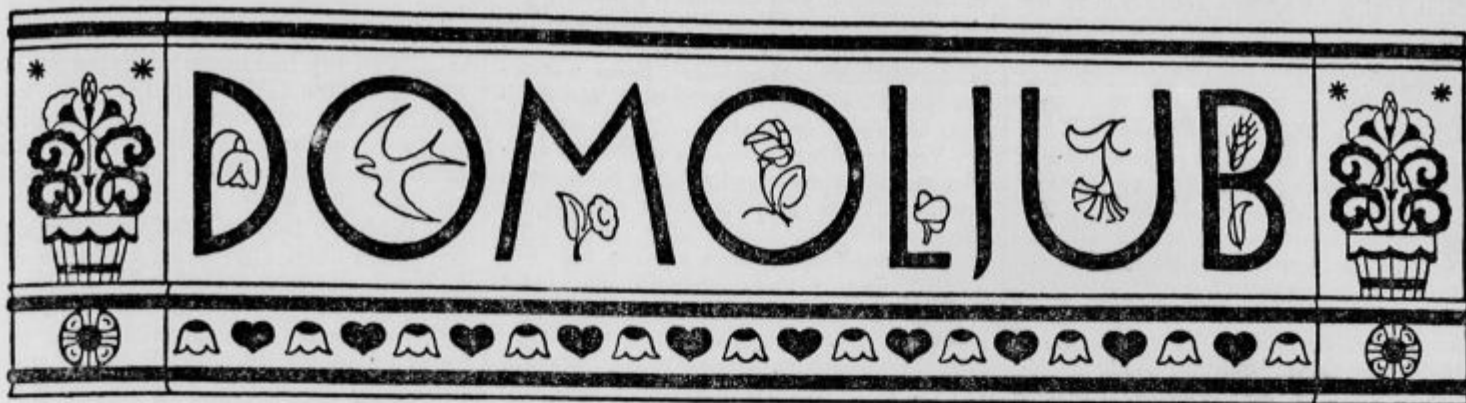

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška številka 1 Din. — V insertnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 juntraj. — Spis in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika, reklamacije in inserti pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

En korak bliže avtonomiji.

Volitve za deželne zборе ali — kakor jih sedaj imenujejo: oblastvene skupščine — so razpisane. Ze pred štirimi leti bi se morale izvršiti, toda liberalna stranka je na vse kriplice delala na to, da se ne izvrše. To pa največ radi tega, ker naši žerjavovci zahtevajo povsod in vedno edino komando Belgrada. Zakaj v Belgradu imajo vsaj od časa do časa upanje, da pridejo do moči, s katero potem izvajajo svoja nasilja tudi v Sloveniji, v Sloveniji sami pa so kot narodne in verske izdajice brez slehernega ugleda.

Sedaj, ko so liberalce tudi v Belgradu potisnili ob steno, je zapreka za volitve padla, zakaj Radičeve jeze vlada ni upoštevala.

In tako pridemo zopet do svojih deželnih zborov.

Pa ne si pri tem misliti: sedaj smo pa dobri; delali bomo svoje postave, kakršne so nam primerne, naš denar bo ostal pri nas itd. Ne, ne, vseh teh pravice oblastvene skupščine nimajo — zahvalimo se žerjavovcem in samostojnežem, ki so glasovali za centralistično vidovdansko ustavo. Denar bo še naprej romal v Belgrad — morda nam prepusti centralizem kakšne drobce, skupščina pa bo sklepala pač razne odredbe, katerih veljavnost pa je odvisna od milosti belgrajske gospode.

Vendar pa sta dve reči gotovi in zelo važni.

1. V oblastni skupščini bodo zbrani sami Slovenci, katerih ogromna večina ima srce za Slovenijo. V tej skupščini se bo razpravljalo samo o Sloveniji, zlasti o slovenskem gospodarstvu. Doslej se niti govoriti in razpravljati ni nikjer dosti moglo o naših gospodarskih razmerah. Edino, kar so govorili naši pridni poslanci v Belgradu — toda tam imajo za Slovenijo gluha ušesa. Sedaj se bodo vendarle delali tudi sklepi in se bodo sprejemale odredbe v prid slovenskemu gospodarstvu — ni mogoče, da bi veliki župan prav čez vse rdečo črto potegnil.

Deželnega zbora s postavodajno močjo res ne bomo imeli, toda naši najboljši možje bodo imeli priliko na dolgo in ši-

roko govoriti o naših potrebah, delati odredbe za naše kraje primerne in poznali bi radi vlado, ki bi si upala zoper vse te odredbe trajno štrajkati. To bi si upali edino le liberalci, ki jim je pogin Slovenije prešel v meso in kri, a tem gospodom je tudi v Belgradu precej odklenkalo. Judež je svoje delo opravil.

2. Oblastvene skupščine so en korak naprej do avtonomije. Oblastvena skupščina, ki bo imela voljo do dela, bo živo občutila verige, ki jih je nadel centralizem. Čim bolj bo imela voljo do dela, tem bolj bo poskušala vsa postavna sredstva, da te verige raztrga in dobi svobodne roke za delo. Oblastvene skupščine nam bodo šele pokazale, kako radi bi naši ljudje delali za gospodarsko in duševno povzdigo slovenskega ljudstva, pa bodo imeli povsod uklenjene roke. In kaj je bolj naravno, da se roke, ki bi rade delale in delale, osvobodijo.

Seveda to velja le o skupščinah, ki bi rade delale. Če bi imeli skupščine v rokah naši liberalci, ki se jih boje kot vrag križa (javno si tega ne upajo povedati prav tako ne, kot tega ne, kako besno sovražijo Cerkev), potem seveda bodo oblastvene skupščine obsojene na smrt. Zakaj centralisti hočejo v kali zadušiti vsako iskrico, iz katere bi znal zaplapolati velik plamen avtonomije.

Naša dolžnost je torej, da se vsi udeležimo volitev v oblastvene skupščine ter volimo može, ki bodo kakor nekdanji naši deželni zbori, delali za gospodarski napredek naše Slovenije.

Ogromna napaka bi bila, če bi volili v oblastvene skupščine zlasti žerjavovce, ki bodo skušali na vse načine tudi to luč, ki sveti v prihodnost avtonomije, ugasiti.

Kako bridko občutimo danes ogromno napako, ko smo svoj čas volili v ustavotvorno skupščino večino liberalcev in samostojnežev, ki so glasovali za centralizem. Samo ta napaka nas je Slovence stala na stotine milijonov.

Ali naj danes, po tolikih bridkih preskušnjah, ponovimo isto napako?

Volitve v oblastvene skupščine.

Po štiriletnem zavlačevanju so razpisane volitve v oblastvene zборе. Vrše se 23. januarja. Slovenija je razdeljena na ljubljansko in mariborsko oblast. Prva šteje 53 članov oblastvenega zbora, druga 63. Vsako okrajno glavarstvo voli zase. Na 10.000 prebivalcev pride en član, če pa ostanek preseže 5000, voli glavarstvo še enega člana. Število mandatov določi upravno sodišče v Celju. Prišlo bo na Ljubljano-mesto 5 mandatov, Ljubljano-okolico 7, Kranj 5, Novo mesto 5, Krško 5, Kamnik 3, Litija 4, Kočevje 4, Brežice 3, Laško 3, Logatec 3, Radovljica 3, Črnomelj 2. Ljubljanski oblasti je priključeno tudi hrvatsko glavarstvo Kastav, ki pošlje enega člana v ljubljanski oblastni zbor.

V mariborski oblasti volita mesti Maribor 3, Celje 1. Drugi okraji se razdeležijo sledeče: Celje brez mesta 5, Ptuj 7, Šmarje 5, Slovenjgradec 3, Maribor levi breg mesta 5, Maribor desni breg 5, Gornji grad 2, Konjice 2, Ljutomer 3, Dolnja Lendava 4, Murska Sobota 5, Prevalje 3. Medjimurska okraja Prelog in Čakovec po 5.

Kandidatne liste se morajo vlagati od 9. do 25. dne po razglasu v »Službenih Novinah«. Ker je bilo razglašeno v »Službenih Novinah« 25. t. m., je torej rok za vlaganje kandidatnih list od 4. do 20. decembra 1926. Liste se vlagajo pri deželnih oziroma okrajnih sodiščih v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu, kamor pač spada dotično okrajno glavarstvo.

Volivni imeniki za volitve v oblastvene zборе so isti kakor za volitve v narodno skupščino. 14 dni po razpisu je še mogoče volivne imenike popravljati.

Volišča so za te volitve ista kakor za zadnje volitve v narodno skupščino. Predsednike posameznih volišč določi upravno sodišče vsaj 15 dni pred dnem volitev.

IZPOPOLNITE VOLIVNE IMENIKE!

Volitve v oblastvene zборе so razpisane. 14 dni po razpisu je še mogoče popraviti in izpopolniti volivne imenike. Volitve se vrše po istih imenikih kakor volitve v narodno skupščino. Pozivamo vse krajevne zaupnike Slovenske ljudske stranke, naj gredo takoj!

na delo! Prvi predpogoj za dober izid volitev so točni volivni imeniki. Ker smo ob koncu leta, je zlasti paziti na vse izpremembe v tekočem letu 1926.

KDO IMA VOLIVNO PRAVICO?

Vsak, kdor je vpisan v volivni imenik. Zato naj krajevni zaupniki SLS poskrbe za dvoje. Prvo je: vsak naš somišljenik mora biti vpisan. Drugo je: vsakega nasprotnika, ki nima volivne pravice, izreklamirati. Volivno pravico imajo vsi moški, ki so: 1. šest mesecev nastanjeni v občini, 2. ki so do dneva razpisa volitev dovršili 21 leto in 3. ki so naši državljani ali vsaj Slovani. Uradniki, duhovniki in vsi javni nameščenci se vpisujejo v volivne imenike one občine, v kateri stalno živijo brez ozira na to, kje prejemajo plačo in ali je njih službovanje zvezano s potovanjem. Ti imajo volivno pravico, če so bili na dan razpisa volitev v občini, brez ozira na šestmesečno dobo. Fantje, ki so odslužili vojaško, morajo biti vpisani takoj, ko odslužijo svoj rok v tisti občini, v kateri so bivali pred odhodom v vojaško službovanje.

Volivne pravice pa nimajo: 1. Oni, ki so obsojeni na temnico, dokler se ne vrnejo v pravico, 2. oni, ki so obsojeni na izgubo državlanske časti za čas, dokler traja ta kazen, 3. oni, ki so v konkurzu, 4. oni, ki so pod skrbstvom.

KAKO VLOŽIMO REKLAMACIJE?

Ker je samo 14 dni mogoče vlagati reklamacije za vpis ali za izbris iz volivnega imenika, je treba takoj storiti vse potrebno, da noben naš somišljenik ni ob volivno pravico in da noben nasprotnik ne more po krivici voliti. Takoj naj gre naš zaupnik k občinskemu uradu in pregleda natančno volivni imenik.

Popravek volivnega imenika se zahteva pisмено ali ustno pri občinskem uradu. Zahteva je kolikor in takšna, kolikor. Priložiti pa je treba pravnomočne javne listine kot dokaz za upravičenost zahtevanega popravka. Če hočete koga vpisati, morate priložiti dokaz: 1. da je izpolnil 21 let, 2. da je naš državljani ali Slovan, 3. potrdilo občinskega urada, da dotični biva že polnih šest mesecev v občini. Javni uradniki morajo mesto občinskega potrdila o bivanju priložiti izvirni ali overljeni prepis odloka, s katerim so bili imenovani na službovanje v dotično občino. Posebej opozarjamo, da je treba vložiti vsako reklamacijo posebej in za vsako priložiti vse dokazil. Pismono reklamacijo mora podpisati kak volivec, ne pa n. pr. »Krajevni odbor SLS«.

Ako nima stranka rojstnega in krstnega lista in je nabava otežkočena, oziroma onemogočena v pravem času, zadostuje tudi druga od pristojnega oblasti temeljem rojstnega lista izdana listina, kakor šolsko izpričevalo, poselska (delavska) knjižica ali vojaški dokument, iz katerega so razvidni rojstni podatki, ki so se morali brezdvomno ugotoviti pri izdaji take listine na podlagi krstne matice.

Namesto domovinskega lista zadostuje tudi poselska knjižica ali potrdilo pristojnega političnega oblasti, da je reklamirana oseba državljani SHS. Enako zadostuje za izkazilo glede rojstnih podatkov in državljanstva, ako se predloži opcijska listina ali izkazilo o vojaškem službovanju v kraljevini SHS. Da je

volivec Slovan po plemenu in jeziku, zadostuje njegov pravilni potni list, vidiran od tukajšnjega političnega oblasti, v kolikor je iz njega razvidna ta okolnost, sicer pa potrdilo politične oblasti, policijskega ravnateljstva, okrajnega glavarstva.

Vsako zahtevo popravka volivnega imenika mora občinski urad rešiti v petih dneh. Proti rešitvi se je pritožiti na deželno ali okrajno sodišče.

Vse somišljenike nujno prosimo, naj bodo pazljivi zlasti v tistih občinah, kjer imajo opraviti z nasprotniki. V teh krajih naj zlasti pazijo, da gotovo izreklamirajo vse nasprotnike, ki nimajo po zakonu volivne pravice. Zahteva za izbris se vloži kakor za vpis. Treba je priložiti uradne listine, kakršne so potrebne za vpis. Torej: 1. Če trdim, da kdo, ki je vpisan, ni dovolj star, moram priložiti uradno potrdilo župnega urada o njegovi mladostnosti; 2. če trdim, da ni dotični naš državljani, moram priložiti potrdilo občinskega urada; 3. če trdim, da dotični še ne biva šest mesecev v občini, moram priložiti istolako dotično potrdilo občinskega urada; 4. če trdim, da dotični iz kakega drugega razloga nima volivne pravice, moram priložiti potrdilo sodišča ali občinskega urada, da je v temnici, ali je obsojen na izgubo državlanske časti, ali da je v konkurzu ali pod skrbstvom. Vsa ostala določila glede vpisa veljajo tudi za izbris. — Opozarjamo, da morajo dati vse oblasti brezplačno vse potrebne listine za reklamacije najkasneje v 24 urah.

Izžeti in izmozgani.

Vse gre rakovo pot.

Žalostno dejstvo je to, da ječi vse naše ljudstvo pod naravnost neznesnim gospodarskim in davčnim pritiskom. To je splošna tožba, pa tudi gola resnica. Kmetje se morajo že zadolževati samo zato, da plačujejo davke. Njihovi pridelki so izgubili vsako ceno. Delavstvo nima zaslužka in jih je na tisoče brez dela. Obrtništvo toži, da mu vedno bolj dela primanjkuje. Tako se opaža vsepovsod gospodarski propad, ki sega vedno globlje in globlje in ustvarja med ljudstvom vedno večjo nezadovoljnost. Krog siromašnih je vedno večji in denar se zbira samo v rokah nekaterih, ki bogate in žulijo ljudstvo.

Kje je vlada?

V tem žalostnem gospodarskem položaju se mora vsakdo vprašati: Ali nimamo vlade? Ali se ta vlada za vse te stvari prav nič ne briga? Ali je slepa za te nevolje in za bedo ljudstva? V resnici imamo vlado, toda ta vlada ne dela nič in je pokazala tudi popolno nesposobnost, da bi to veliko gospodarsko zlo, ki tare naše slovensko ljudstvo, odstranila. Imamo vlado, ki ima za seboj 200 poslancev v Narodni skupščini. Če bi kdaj katera vlada mogla ljudstvu kaj koristnega storiti, potem bi morala ta vlada, ker je ni na svetu vlade v nobeni državi, ki bi imela v parlamentu tako veliko večino za seboj.

In vendar ta vlada nič ne napravi, nič ne zmore, nič ne zboljšuje, ampak se pod njo še vse poslabšuje, vse bolj propada. In ta vlada je že poldrugo leto na krmilu.

Poldrugo leto moramo že poslušati g. Radiča, obljube in govore g. Pucelja. Ali ni sramota, da radičevci in samostojneži, ki vedo tolikanj laskavega ljudstvu govoriti in pripovedovati, da ti ljudje sedaj, ko so na vladi, ko imajo moč v rokah, ka bi mogli in morali svoje sposobnosti pokazati, samo kažejo v dejanju, da nič ne znajo, nič ne morejo in nič ne naredijo.

Poldrugo leto je prilično dolga doba. Če v tako dolgi dobi kaka vlada ne more pokazati na prav noben uspeh, potem je jasno za vsakega, potem mora biti jasno tudi za najstarejšega strankarja, da je taka vlada za nič, da stranke, ki jo sestavljajo, niso zmožne za koristno delo ljudstvu v prid. Odkar imamo to vlado, nismo dobili še niti enega zakona, ki bi bil izvezen in koristen za ljudstvo. Imamo samo državni proračun od te vlade, ki je tako neznosno obremenil ljudstvo s svojimi skoro 13 milijardami državnih davkov, da sploh vse vzdihuje pod njimi.

Naj nam povedo gospodje radičevci in gospodje puceljevi, kaj so jim njihovi zastopniki v Narodni skupščini za ljudstvo koristnega in odrešilnega sklenili. Ali morejo pokazati le na en zakon, ki bi bil res v ljudsko korist? Sedanji poljedelski minister Pucelj je sedel že enkrat okoli dvajset mesecev v vladi in ves ta čas njegovega ministirovanja ni sklenila Narodna skupščina niti enega važnejšega zakona za kmetstvo ljudstvo, ki bi ga predložilo poljedelsko ministrstvo. Sedaj sedi g. Pucelj že zopet pol leta v vladi. In kateri zakon v korist kmetkega prebivalstva je sklenila v tej dobi? Naj govorijo ti gospodje sedaj, ker vemo, da se drugače zelo širokoustijo. Ali mar menijo ti gospodje, da more ljudstvo živeti samo od lepih besed, s katerimi so tako radodarni, kadar prihajajo med ljudstvo? Sedaj imajo vlado v rokah, sedaj je zlati čas, da ljudstvu pomagajo.

Zato pa!

Namesto izdatne pomoči moramo beležiti splošno gospodarsko propadanje. Ali je čudno potem, če se je pretekli teden pripravilo ljudstvo v Bosni za sprejem Radiča, tega nekdanj tako slavljenega Hrvata, z gnili jajci? Ali je čudno potemtakem, da prihajajo od vseh strani hrvatskih dežel poročila, da Hrvatje trumoma Radiča zapuščajo? In čudno bi bilo samo to, če se tudi pri nas še oni zaslepljeni, ki so drli za radičevci in za puceljevi, ne bi z ogorčenostjo odvrnili od teh strank, ki so se vpregle v velesrbski voz in podprle centralizem in s tem največ škodovala slovenskemu in hrvatskemu ljudstvu. Za skledo leče so pustili svoj program in vstopili s srbskimi radikali v vlado, katera naj vzdržuje nadmoč centralizma nad Slovenci in Hrvati. Centralizem, to je popolna oblast enega mesta nad celo državo, pomenja vsikdar in v vsakem slučaju izžemanje in izkoriščanje poedinov pokrajin. Tega nismo še nikdar tako zelo občutili, kakor to občutimo sedaj v dobi takozvane kmetke vlade, v kateri sedi g. Pucelj in še trojica Radičevih ministrov.

Tukaj ne velja noben izgovor in prav nobeno zabavljanje. 50 poslancev štejejo,

na vladi so, pokazati morejo pa manj kot nič, če izvajamo tiste bore solde, ki se dele iz državne kase lastnim pristašem in lastnim organizacijam.

Zapustili so radičevci ljudstvo v njegovem boju za njegove pravice. Sedaj pa skušajo po neuspehih, ki so jih doživeli, se izgovarjati na druge. Ne bo šlo. Kdor ima korajžo, da prevzame oblast in vlado v roke, naj ima tudi korajžo, da nosi vso odgovornost za slabo in dobro gospodarsko stanje ljudstva. Pri nas pa še nikdar ni bilo ljudstvo v takem slabem gospodarskem stanju, gospodarsko še ni nikdar tako trpelo, kakor ravno pod sedanjo vlado.

Kaj pišejo nasprotniki.

Zadnji »Kmeti list« trdi, da je razpis volitev v oblastne skupščine — njihova zasluga. Radič pa je izjavil časnikařem, da pri dotični ministrski seji ni bilo radičevskih ministrov, niti g. Puelja. Radič je sploh zahteval, da se razpis teh volitev ukine. — Zadnja poročila pravijo, da se je Radič, kot običajno, pritisku radikalov udal. Take so torej resnične zasluge samostojnežev za razpis volitev v oblastne skupščine.

V Cerkljah pri Kranju so imeli te dni samostojneže že volivni shod. Na tem shodu se je med drugim trdilo, da je SLS pomagala prenašati deželno premoženje v Belgrad in se je namigavalo, da so predvsem klerikalci krivi razbitja deželnega gospodarstva. — Gospodje samostojneži naj nam ne zamerijo, ako povemo, da tako poročanje ni stvarno, temveč popolnoma diši po volivni hujskariji. — Jasno je namreč: S sprejetjem ustave so bile deželne avtonomije in njih gospodarstvo pokopane. S tistim trenutkom je bil belgrajski centralizem gospodarstva vsega. Potem pa glavno: centralistična ustava ne bi bila sprejeta, ako bi bili poslanci samostojnežev in demokratov takrat glasovali proti njej. In vprav ta centralistična ustava je pograbila vse kranjsko premoženje ter vzela Slovincem zadnji košček samostojnosti.

Kmeti list in prazna slama. Glasilo samostojnežev je predzadnjič pisalo, da je bil dr. Korošec govornik v Celju — prazna slama. V zadnjem »Domoljubu« smo zapisali, da ta govor morebiti le ni bil tako brezpomemben, ker se je z njim pečalo in se še vedno zelo obširno peča mnogo časopisje, med katero je zašel, čujte in strmite, tudi zadnji »Kmeti list«. Poizkuša podati razliko med dr. Korošcem govornikom in nekim pogovorom s časnikařem. Ne bo šlo, kajti dr. Korošec je časnikařu bistveno isto povedal, kar zaupnikom na shodu in kar količjak brihten bralec spozna tudi iz pisave samega »Kmetkega lista«. Slovensko ljudstvo je namreč po svojih zaupnikih in po dr. Korošču izjavilo, da je pripravljeno z ozirom na težak gospodarski položaj, v katerega so državo privedli tudi sedanji nesrečni krmarji, vladi pomagati s sodelovanjem in da v ta namen odlaga vprašanje avtonomije, — odpove se ji pa ne. Tudi je belgrajski časopis »Vreme«

Zopet povodnji.

V nedeljo so vsled dolgotrajnih in hudih nalivov vode zopet silno narastle ter povzročile velikansko škodo.

Med Kranjsko goro in Ratečami je pritok Save, Nadiža tako poškodovala železniško progo, da se je železniški promet moral ustaviti. Ob koncu Podkorena si je izbrala Sava novo strugo ter poplavlila polja v širini 150 m.

Prav tako so divjali drugi pritoki. Zlasti Piščenca in Bistrica. Promet z gorenjsko dolino nad Jesenicami je pretrgan. Po nekod si je Sava sedaj cesto izbrala za strugo.

Na Jesenicah je Sava zrušila na novo zidano hišo Murovo hišo. Rešili so komaj nekaj opeke.

Pri Radovljici je Sava odnesla zasilni most. Iz Lancovega morajo hoditi v Radovljico čez — Otoče.

V Kranju so pri Majdičevem mlinu vlačili prinešeno lesovje iz Save, da rešijo most, ki vodi na otok. Pri tem je močen val potegnil s seboj nekega delavca. Delavec je utonil, ker ga ni bilo mogoče rešiti.

Silno je tudi narastla Drava, ki je pri Vurbergu poplavlila več 100 hektarjev zemlje in je nevarnost, da bo za stalno ostala v novi strugi.

No novo nastalih nasipih pri Ormožu so pretekli teden zaostali štirje veliki splavi z 20 vagoni lesa. Komaj so jih splavarji spravili na globoko, ko jih na novo narasla Drava vrže na nasipine. Splavarji so splave razdri ter začeli reševati les. Pa so komaj rešili svoje življenje, les pa je ves odnesla voda.

V Laporju pri Poličanah se je na več krajih utrgal plaz, ki je uničil ves sadni vrt posestniku Gregorju Polancu.

d Papež Pij XI. za poplavlence v Sloveniji. Sv. oče Pij XI. je daroval za poplavlence v ljubljanski škofiji 50.000 Din. Ta velikodušni dar sv. očeta priča, da obsega njegova očetovska ljubezen in skrb vse narode. Prebivalstvo Slovenije sprejema dar z globoko hvaležnostjo in zagotovilom otroške ljubezni in zvestobe do Sv. stolice.

d Položnice za obnovitev naročnine za prihodnje leto prejmo vsi cenj. naročniki, ki prejema »Domoljuba« po pošti v prih. 49. številki. Ostali naročniki naj plačajo naročnino kot doslej pri svojih poverjenikih. Pazite torej prihodnjic na položnice!

jasno povedal, da SLS zato ne sprejmejo v vlado, ker hoče avtonomijo le odložiti, ne pa zavreči. Bedasto je primerjati v tem oziru dr. Korošca z Radičem, ki je prekucnil ves svoj program, da je mogel v vlado, v kateri pa, kakor je sam tarnal, ne more bogvekak koristnega storiti za ljudstvo. Nam pa je program slovenskega ljudstva svet in z njim bomo tudi zmagali, zato — nismo na prodaj!

d 75letnico svojega rojstva je obhajal pretekli ponedeljek P. Hugolin Sattner, eden največjih in najbolj priljubljenih slovenskih skladateljev. Oral je s Foersterjem ledino resne slovenske cerkvene glasbe, ki si je baš na podlagi, ki sta jo ustvarila Sattner in Foerster, razvila na tako visoko stopnjo, kot je danes. Tudi posvetni glasbi je skromni redovnik posvetil velik del svojih moči in še v letošnji sezoni bo ljubljanska opera proizvajala njegovo opero Tajdo. Slovitemu in priljubljenemu skladatelju želimo trdnega zdravja in še mnogo let v korist slovenskega naroda.

d Nov dijaški list. Ta mesec začne zopet izhajati dijaški list »Mentor«, ki je med vojsko moral prenehati. Prva številka izide 6. decembra.

d Čebelarška državna šola se otvori pri Sv. Jurju ob južni železnici.

d Proga Jesenice—Rateče, ki jo je zadnja povodenj na več mestih pokvarila, je popravljena in se je promet zopet otvoril. Le tovarni promet Dovje—Rateče ostane do nadaljnjega še ukinjen.

d Falski tok v Zagrebu. Falska elektrarna je stavila zagrebški mestni občini ponudbo za dobavo toka. Elektrarna je pripravljena zgraditi na lastne stroške daljnovod do Zagreba. V Zagrebu so naklonjeni ponudbi falske elektrarne in pripravljene odgoditi zgradbo lastne elektrarne centrale na krškem polju do onega časa, ko bo mogoče cenejše dobiti investicijski kredit.

d Načelnost pa taka! Zadnji Učiteljski tovariš poroča, da je na zborovanju okr. učiteljskega društva za ljubljansko okolico bil stavljen od strani žerjavovske opozicije predlog, da se vnese v program tudi izraz »narodnega in državnega edinstva«. Ta predlog je bil odklonjen z vsemi glasovi (198) proti dvanajstim. Nasproti pa je staval g. Držaj predlog, naj se ta izraz ne ustavi še posebej, ker je učiteljstvo že itak priseglo na ustavo in je zato nepotrebno to ponavljati. Za ta predlog pa je glasovalo 207 članov, 3 pa proti. Torej je 9 žerjavovih prijateljev najprvo glasovalo za prvi predlog, takoj nato pa za čisto nasprotni predlog. Žerjavu moramo le častitati na takih pristaših. Zdi se nam, da je bil Učiteljski tovariš nekoliko hudoben, ko je to poročal.

d Duhovniške izpremembe. Prestavljeni, oziroma nastavljeni so sledeči vlč. gg.: Jožef Kuk, kaplan na Hajdini, je prestavljen v Sevnico; Ivan Verbanjšek, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah, je prestavljen na Hajdino; Alojz Ciglar, kaplan na bolniškem dopustu, je nastavljen pri Sv. Barbari v Halozah; Karl Jaš, novomašnik,

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10
31

je nastavljen v Zalcu; Martin Gorogranc je ostal na dosedanem mestu v Trbovljah; Josip Kavčič, kaplan na dopustu, je nastavljen v Framu; Alojz Pihler, kaplan v Framu, je prestavljen v Ilj pod Turjakom; Ivan Oreš, kaplan v St. Ilu pod Turjakom, je prestavljen na Prevalje.

d Proti Orlom. Radič v svojem listu »Domu« pridno napada hrvatske Orle. Dokaz, da rastejo in postajajo nevarni framasonstvu in svobodomiselstvu.

d Spomenik kralju Petru Osvoboditelju. 1. decembra na državni praznik so se po celi Sloveniji razobesili lepaki, ki pozivajo ljudstvo, da prispeva k spomeniku kralja Petra Osvoboditelja. Spomenik se bo postavil v Ljubljani ob priliki prihodnjega kongresa vseh rezervnih častnikov na Vidovdan. Leto še ni določeno.

d Ljubljanska hranilnica, ki je v konkurzu, se ne sme zamenjati z Mestno hranilnico ljubljansko.

d Železni most čez Savo pri Tacnu se je vsled zadnje povodnji v svojih podstavih nevarno omajal.

d Sušak je, odkar je odrezan od Reke, brez cerkve, če izvememo Trsat, ki pa je previsok. Zato se je sedaj naredil sporazum med senjskim škofom, sušaškim županom in vlado, da se sezida na Sušaku župna cerkev. Zadeva je res več kot nujna.

d Proti neznosni davčni praksi v litijškem okraju. Poslanec Kremžar je vložil na finančnega ministra ostro vprašanje radi neznosne davčne prakse v litijškem okraju, posebno pa radi brezobzirnega postopanja pri eksekucijah.

d Za pogorelce pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Poslanec dr. Josip Hohnjec se je obrnil na notranjega ministra, na kmetijskega ministra ter nujno zahteval pomoči za pogorelce v Bunčanih in Lokavcih.

d Na dr. Krekovi gospodinjki šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične večer- ni kuharski tečaj za boljšo kuho dne 9. dec. 1926 ob pol 7 zvečer. Tečaj obsega 40 učnih večerov. Na vsak večer pride 6—8 jedi na novo. Honorar znaša za ves tečaj 1200 Din; v tej vsoti je všteta ukovina, večerja in vsa režija.

d Jugoslavija v številkah. Glasom statističnih podatkov je znašala število prebivalstva koncem leta 1925 12.017.323 oseb. Od tega je 6.893.597 moških in 6.123.726 žensk. Po veri je 5.602.227 pravoslavni, 4.735.154 rimokatoličani, 1.336.687 muslimani, 217.847 protestanti, 65.195 židov, 17.536 ostalih priznanih ver in 2116 brez konfesije. Po narodnosti je 8.525.000 Srbohrvatov, 1.042.761 Slovencev, 513.472 Nemcev, 472.409 Madžarov, 441.740 Arnavtov, 229.309 Romunov in 388.635 ostalih narodnosti. Na enem kvadratnem kilometru živi v Srbiji 53, na Hrvaškem in v Slavoniji 62, v Vojvodini 70, v Sloveniji 65, v Dalmaciji 48, v Bosni in Hercegovini 36, v Južni Srbiji 32 in v Črni gori 20 oseb.

d Mednarodni denar. Finančniki se bavijo z načrti, kako odpraviti različne valute po raznih državah, da ne bo toliko težav in ovir pri medsebojnem prometu. V ta namen predlagajo denarno edinico, ki bi se imenovala »orc« (od besede aurum t. j. zlato) in ki bi predstavljala vrednost 1

grama zlata, torej pri nas okrog 42 Din. Bo še precej Donave steklo v Črno morje, preden bomo prišli do »orac«.

d Saj so povsod enaki. Narodni socialisti na Češkem (ki so iste sorte kot naši liberalci) so se med seboj skregali. V tem prepiru pa so si marsikaj čednega povedali v obraz. Tako je med drugim prišlo na dan, da so po prevratu vtihotapili na milijone avstrijskih bankovcev na Češko ter jih tam zamenjavali. Državo so ogoljufali za 20 milijonov čeških kron. Znano je, da so pri nas isto storili liberalci takrat, ko se je vršilo kolkovanje. Z avtomobili so vtihotapili bankovce čez mejo, tu denar kolkovali (takrat so bili namreč liberalci na vladi) v stanovanju nekega vodilnega liberalca ter državo oškodovali za 28 milijonov. Kako so liberalci delali s Slavensko banko, bo pa morda še na dan prišlo.

d Nasilje v cerkvi. V župniji Stenjevec v zagrebški nadškofiji je umrl župnik. Za novega župnika je imenoval patrona kaplana iz Vrabč, g. Mokrovića. Nadškof je to potrdil. Temu so se pa z vso silo uprli radičevci, ki so hitro po svojih časopisih pozvali farane (6000 duš), naj izstopijo iz katoliške vere ter prestopijo v starokatoliško. Obenem so pripeljali 14. novembra 200 starokatoličanov v Stenjevec, kjer so vlomili v cerkev in imeli tam »božjo službo«. Izmed faranov se jih ni niti 20 javilo za izstop iz katoliške vere kljub agitaciji radičevcev. Zagrebški nadškof je vložil odločen protest proti nasilju starokatoličanov, ki dejansko večinoma nimajo nobene vere, pa so si nadeli to ime, da lažje begajo ljudstvo. Da radičevci, ki se povsod pokažejo kot zagrizeni sovražniki katoliške vere, podpirajo take stvari, je čisto razumljivo.

d Kakor pri nas. Mehikanske nerone najbolj jezi bojkot katoličanov, ki je povzročil državi že ogromno škodo. Ker vlada na noben način ne more streči tega učinkovitega odpora katoličanov, se je zatekla k zvižaji. Dala je natisniti lepak, ki pozivlje katoličane, da prenehajo z bojkotom ter pod oklic natisnili nekega mehikanskega škofa, dasi ta o celi stvari niti vedel ni nič. Prav tako, kot so pri nas liberalci naredili ob zadnjih volitvah: natisnili so lepak, da je papež prepovedal duhovnikom kandidirati in pod prepoved so podpisali kardinala Gasparrija. Brezverec je povsod enak: slepari, kakor more.

d Za slovensko cerkev na Kitajskem. V »Katoliških misijonih« (1925-26, str. 178) smo objavili pismo našega delavnega misijonarja J. Kereca. Bog čudovito blagoslovila njegovo delovanje na Kitajskem. Na zmagovalnem pohodu križa išče pomoči tudi pri svojih rojakih Slovencih. Zidati želi malo cerkvico v občini Buda. To cerkvico naj bi mu pomagali zidati zlasti Slovenci. Takole piše v omenjenem pismu: »Jaz sem storil vse, kar sem mogel; stradal sem, da bi v ta namen kaj pridelal. Zdaj drugega ne morem, kakor zaupati v božjo pomoč in slovensko »radodarnost«. Jako primerno bi bilo, ako bi se za ta slovenski verski narodni spomenik na daljnem Vzhodu napravile pri shodih naših verskih in prosvetnih organizacij denarne

zbirke. Morda bi šlo tudi v Cerkvi. Za te zbirke je naročilo podpisano uredništvo večje število podobice, ki bi se delile darovalcem. V imenu našega delavnega misijonarja prosimo č. duhovnike in tudi posameznike, da bi blagovolili po možnosti izvesti tako zbirko. Podobice se dobijo pri upravi »Katoliških misijonov« (Ljubljana, Tabor 12). — Uredništvo Kat. misijonov.

d Plaz na Pilštajnu gre kljub vztrajnemu delu vojakov svojo pot naprej. Dolg je že nad 1 km. Cesto je že dvakrat pretrgal ter nevarno pritiska na strugo Bistrice. Ljudje hodijo plaz od vseh strani gledat.

d Zopet plaz! Velika kotlina Globoka, davčne občine Trčova pri Sv. Petru niže Maribora, se vsled letošnjega deževja od vrha do nižave pomika navzdol. Ta veliki plaz ogroža hiše in gospodarska poslopja posestnikov J. Domitra in J. Likavca. Plaz grozi uničiti velike rodovitne vinograde in sadonosičke. Zemlja se pomiče neprestano v dolino in ogroža druge dosedaj še neogrožene parcele in poslopja. Cesta je na enem mestu neuporabna za promet ter pomaknjena za nekaj metrov od prvotne lege, na eni strani pa je nevarno ogrožena. Posebno ogrožena je hiša in dvojno gospodarsko poslopje posestnice J. Domiter v Trčovi št. 31.

d Osrednja čipkarska zadruga se je preselila — Ljubljana, Kongresni trg 2.

d Prošnja. Vsa županstva v Sloveniji prosi odbor društva »Kuratorij slepih«, da se sedaj, ko sestavljajo proračune, vsaj z majhno vsoto spomnijo tudi »Doma slepih« v Ljubljani. Ta dom namerava zgraditi društvo v Ljubljani, da uresniči staro željo slovenskih slepcev, da dobe za življenje potrebno izobrazbo in pouk na domačih tleh. — Prispevki naj se pošljejo po položnicah poštne hranilnice, ki jih prodaja vsaka pošta. Kuratorij ima svoj čekovni račun št. 14.672.

d Umrl je v Radečah pri Zidanem mostu posestnik in dolgoletni odetni župan g. Jakob Rižnar. Bil je v časih nemškutarstva vnet narodnjak in se je občin z velikim uspehom boril za pravice slovenskega jezika.

d Ustrelil se je v Ljubljani v duševni zmedenosti znani zdravnik dr. Albert Valenta. Mož je bil zadnje čase živčno čisto razdrt in se je udal samotni žalosti.

d Ogenj je v Dobravi pri Zužemberku uničil hišo in gospodarsko poslopje posestnika Šubca. Zažgala je bržkone zlobna roka.

d Žalostna smrt v gošdu. Iz Motnika se poroča: V ponedeljek dne 22. novembra so sekali delavci les v gozdu Franca Kropivška z Vrhov. Med delavci je bil tudi

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu l. t. d.

Janez Drole, 20 letni posestnikov sin iz Zg. Motnika. Kot je že graje vredna navada delavcev, da si k delu dobijo žganje, tako so tudi ti sekači, deset po številu, dobili 2 litra žganja v gozd in ga v malih presledkih vsega popili; pri tem se je posebno odlikoval zgoraj imenovani Janez Drole, tako da mu je vsled preobilo zavžitega žganja postalo slabo, da zvečer ni mogel iti z drugimi tovariši domov, ampak je ostal v gozdu, kjer so ga drugo jutro na istem mestu našli mrtvega. Ugotovilo se je, da je vsled preobilo zavžitega žganja nastopila smrt. Zopet žrtev nesrečnega alkohola.

d Poročil se je dne 22. t. m. v Ihanu brat Ivan Mivšek iz Sv. Jakoba ob Savi, ki je bil več let predsednik orlovskega odseka z gđ. Franciško Anžičevo iz Ihana. Bilo srečno!

d Roko je odrezala lokomotiva na mariborskem kolodvoru železničarju Karlu Feilksu.

d Drevo ga je ubilo. Prejšnji ponedeljek je v gozdu pri Sv. Križu nad Mariborom podiral Ferdinand Mandl neki kostanj skupaj s svojim delavcem. Ko sta že vse pripravila za padec, je nastal strašen veter, ki je nagnil kostanj v nasprotno smer, kakor sta ga namerila. Vsled nevarnosti sta oba bežala proč, Mandlu pa je pri tem na mokrem listju spodrsnilo, da je zdrčal navzdol po strmem bregu in ravno pod drevo, ki ga je zadelo na glavo, da je bil na mestu mrtvega.

d Velik požar baje zaneten po otrocih je vpepelil 23. nov. zvečer 12 poslopij peterim posestnikom v vasi Bunčane v Ljutomerškem okraju. Prihitelo je na mesto požara 23 požarnih bramb, ki so ogenj omejile, da ni postala njegova žrtev cela vas.

d Zlobni požigalci. V zadnjem času po mnogih krajih zlobni ljudje podtikajo požare, da so ljudje opravičeno preplašeni. Tako je v Lukaveh pri Ljutomeru uničil požar dvema posestnikoma hiše z gospodarskimi poslopji in raznimi pritliklinami vred. Revezem je zgorela krma in živila. Na zimo bodo brez strehe ter jela ljudje in živina. V spodnjem delu svetokriške župnije vlada med prebivalstvom veliko in upravičeno razburjenje, ker so našli nalašč nastavljeno pismo, v katerem je grožnja, da mora pogoreta vsa vas. Dejstvo je, da je pri Sv. Križu na delu satansko zlobna roka, ker se vrstijo požari v Cezanjevcih in Lobaveh. V kratkem času je zgoraj opisani požar je tretji v teh dveh vaseh.

d Glavar kolesarskih tatov 31 letni Lojze Tepina iz Šmartnega pri Kranju, je bil pretekli teden aretiran v Stari Loki. Oddali so ga v Ljubljano. Pride pred poroto.

d Krvav konec roparske družbe. Dne 22. t. m. se je imel med vasema Slivar in Kondolf v skopljskem okraju vršiti ogled na licu mesta, kjer je bila glasovita roparska družba Adema Bulke izvršila roparski umor. V ta namen so orožniki dovedli tjakaj Bulko in njegove tri roparske tovariše. Na nekem gosto obraščenem kraju so roparji vsi naenkrat začeli bežati, hoteč uteči. Orožniki so zgrabili za puške in ker se roparji na trikratni poziv niso ustavili, so streljali. Vsi štirje roparji so

obležali mrtvi. S tem je Južna Srbija rešena najkrvoločnejše roparske družbe, ki je izvršila nešteto umorov, požigov in drugih zločinov.

d Roparji, ki hodijo v okolici Slov. Bistree ter so oropali mnogo hiš, so pretekli teden vlomili tudi v trgovino trgovca Šiferja v Loporju pri Pragerskem. Domači so se prebudili ter začeli streljati skozi okno prvega nadstropja. Roparji so nazaj streljali. V bitki je bil ranjen eden izmed roparjev, ki pa so ga razbojniki hitro odnesli. Dosedaj jih še niso izsledili.

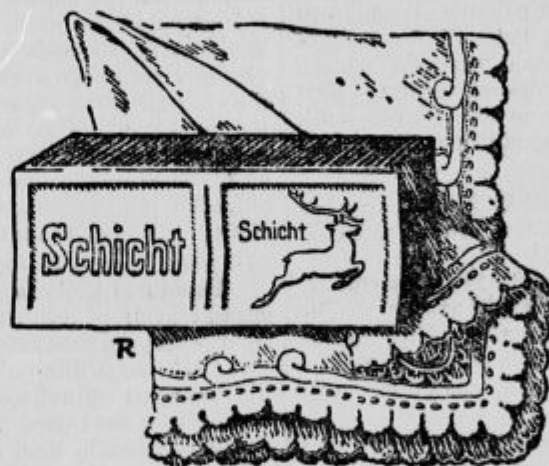
d Katoliški misijoni. Pravkar je izšla 3. številka ilustriranega mesečnika, ki poroča o širjenju cerkve med poganskimi narodi. List je postal toliko bolj zanimiv, ker priobčjuje poročila slovenskih misijonarjev in misijonark na Kitajskem, v Indiji, v Osrednji in Južni Afriki. — List stane letno 12 Din. Naroča se v Ljubljani, Tabor 12.

d Ljubljanska porota. 40 letni konjač Vinko Znidaršič je pobiral od kmetov denar, do katerega ni imel pravice in si ga je pridržal zase. Dobil je 3 mesece težke

ječe. — Sejmarka Francka Vodnik je kupovala blago, ni ga pa plačevala, kopala je krompir na tuji njivi. Dobila je eno leto težko ječe. — 26 letni Jože Dimic in 32 letni Jože Anžur sta ulomila v vagon na ljubljanskem kolodvoru ter odnesla precej blaga, istotako na kolodvoru v Lazah, Jože Dimic pa še v barako Marije Romih v Litiji. Dimic je dobil 6 let, Anžur pa 5 in pol leta težke ječe. — Ana Špilakova je ogoljufala ljubljanske trgovce za 30.000 Din. Sedela bo 15 mesecev. — Ivan Možina in Franc Pibernik, oba stara po 25 let, sta vlomila v litijski konsum, kjer sta odnesla blaga za 46.000 Din. Na vesti imata še nekaj drugih vlomov. Sedela bosta vsak po 4 leta.

d Novomeška porota. France Turk je 12 sept. 1926 napadel v gozdu pri Dol. Sušicah pri Toplicah posestnika Gregorja Fabjana. Zadal mu je smrtno nevarno poškodbo ter mu oropal 370 Din. Turk je sicer tajil, toda dokazov je toliko, da je bil obsojen na dosmrtno ječo s poostitvami.

d Silni viharji po Evropi. Prejšnjo nedeljo so divjali silni viharji po celi Evropi.

Nikoli

ni bil najden kos Schichtovega mila, v katerem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša potvorba.

Nikoli

ni Schichtovo milo poškodovalo kosa perila.

Vedno

je Schichtovo milo čisto in neškodljivo.

Lahko bi ceno Schichtovemu milu tudi snizali, če bi hoteli: rabiti cenejše surovine in posvečati manjšo pozornost skrbni izdelavi.

Tega ne storimo, ker naše geslo je neomajno:

Schichtovo milo je najboljšo!

Pristno le z znamko Jelena.

Poročila popisujejo to nesrečo takole: Iz zapadnega dela Avstrije, Solnograške in Tirolske poročajo, da so divjali te dni silni viharji, ki so povzročili mnogo škode. Mestoma je bil oviran tudi železniški promet. Vihar je odkrival hiše, ruval drevesa, podiral električne napeljave itd. Tudi na Bavarskem, posebno še v okolici Königseeja in Berchtesgadenu, je bil vihar silno močan. Enaka poročila prihajajo iz Južne Tirolske. V Švici je v višjih legah snežilo. V tičinskem okraju so reke in jezera prestopile bregove. Enaka vremenska sprememba je zadela Črni les v Nemčiji, kjer je sneg zapadel pol metra visoko. Veliki viharji so divjali tudi v Gornji Italiji. Nič manjši niso bili na italijanskem obmorju, kjer posebno v Genovi ni mogel noben parnik pristati te dni. Viharji so segali daleč na sever, kjer so divjali z nezmanjšano silo tudi na Angleškem. Na raznih krajih je vrglo na kopno manjše parnike. Neki francoski parnik je moralo moštvo zapustiti. Na Atlantskem oceanu je bil parnik »Aldjorth« močno poškodovan. Na Španskem so reke prestopile bregove. Preko Anglije in bližnjih otokov so divjali v soboto silni viharji. Mnogo manjših ladij je bilo vrženih na obalo. Francoska ladja »Ane Marie« se je v Severnem morju potopila. Posadko je rešila neka angleška ladja. V Rokavskem zalivu se je ponesrečil francoski parnik »Rosaline«. V Atlantskem oceanu, 1500 milj od irske obale, je klicalo več ladij, med njimi 14.000 ton veliki parnik »Andania«, na pomoč.

d Trdožive mačke. V Nikolasburgu na Poljskem je bila kuga med mačkami. Oblast je sklenila zato uničiti vse mačke. Nagnali so jih vkup kakih 1400. Spustili so vanje močan električni tok; mačke so obležale. Čez par minut pa je večina ubogih obsojencev vstala in tekla domov. Morali so jih še enkrat loviti in šele znatno močnejši tok jih je pokončal.

d 126 let star. Na Irskem je umrl neki Viljem Smith, star 126 let. Mož si je vedno sam kuhal, ter ni imel v spalnici nikdar nobenih šip na oknih, ker je bil mnenja, da je najbolj zdravo, če je človek ponoči in podnevi vedno na svežem zraku.

d Nesrečen avtomobil. V avtomobilu, v katerem sta bila ustreljena Franc Ferdinand in njegova soproga, se je še po tem ubilo 6 oseb. Pri zadnji nesreči so se ubile 4 osebe, avtomobil pa popolnoma razbil.

d Najstarejši sin pok. Franca Ferdinanda Habsburškega se je poročil z grofico Elizabeto von Waldeburg v Stuttgartu.

d Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermecki, Celje, po globoko znižanih cenah. 8195

d BOŽIČNA DARILA v orožju najceneje pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana.

d Za Miklavža dajte otrokom s a m o Zdravčev prepečenec »Ljubeks«, ki je najfinejša in najbolj zdrava slaščica. »Ljubeks« se dobi v vsaki trgovini na drobno in na debelo. 7607

d Opozarjamo na današnji oglas tvrdke Carl Polack, tovarna usnatih izdelkov v Ljubljani.

PO SVETU

Slovaki dobe avtonomijo. Veliko so prestali Slovaki od prevrata sem. Že pod Madjari so mnogo trpeli, vse uradništvo, šole in drugi javni zavodi, vse je bilo tuje. Tuji ljudje, ki niso poznali niti slovaškega jezika, so jim vladali. Zato se ni nihče bolj veselil ustanovitve Češkoslovaške države kakor Slovaki. Upali so, da bodo sedaj na svoji zemlji sami gospodarji. Toda kako so bili razočarani, ko so videli, da jih Čehi ne razumejo. Kakor nekdanji Madjari, tako so sedaj Čehi poslali med Slovake samo tuje uradništvo, ki je bilo vrhu tega še popolnoma brezversko in je zaničevalo slovaško ljudstvo, ki je udano svoji veri in svoji narodnosti. Toda slovaško ljudstvo ni klonilo. Zbralo se je okrog svojega voditelja Hlinke, načelnika slovaške ljudske stranke in pod njegovim vodstvom napovedalo češkemu centralizmu in brezverstvu neizprosno boj. Kljub pritisku uradništva, ki ni bilo nič boljše kakor naši Žerjavovci, je ljudstvo vztrajalo in poverilo ljudski stranki skoro vse poslanske mandate. Ko so češki prenapeteži videli, da ljudstvo slovaško neomajno vztraja v boju za svoje pravice in v zahtevi po avtonomiji, so odnehali. Povabili so slovaškega voditelja Hlinko k pogajanju, ki trajajo že več tednov in kakor poročajo, so češke stranke že pristale na to, da Slovaki dobe svojega ministra za Slovaško ter svoj slovaški deželni odbor. Slovaško ljudstvo nam je lahko vzor v vztrajnosti v boju za svoje pravice.

Romunski kralj na smrtni postelji. Romunski kralj je težko obolel in zdravniki so baje izgubili vsako upanje na ozdravitev. Vsak čas pričakujejo smrti. Ob tej priliki mnogo razpravljajo o prestolonasledstvu. Svoječasno smo že poročali, da je prestolonaslednik Karl ostro nastopil proti vladi, se nato odpovedal prestolonasledstvu in odšel v Pariz, kjer še sedaj živi. Nekatere stranke zahtevajo, da se princ Karl povabi domov in da naj po očetovi smrti on zasede romunski kraljevi prestol.

Nemec predsedoval češkemu parlamentu. Razmerje med Čehi in Nemci se je zelo izboljšalo, odkar so Nemci vstopili v vlado. V skupščini imajo tudi svojega podpredsednika. Ker je bil pri eni zadnjih sej predsednik odsoten, je predsedoval podpredsednik Nemec, kar se je zgodilo prvič,

manufaktur, trgovina na debelo in drobno

»OBLAČILNICA«

Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

no izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«. DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

POLITIČNI ZAPISKI

p Volitve v oblastvene skupščine so izvršile 23. januarja, 23. februarja pa se morajo skupščine že sestati ter pričeti z rednim delom.

p Hudo razkačen radi razpisa oblastvenih volitev je bil Štefan Radič. Napisal je v svojem časopisu »Dom« hud članek proti pašičevcem, ki da so krivi tega razpisa. Radičevci so zato na ministrski seji z vso močjo delali na to, da se oblastvene volitve zopet zadrži. Toda radikali, ki dobro poznajo radičevce, da takoj padejo na kolena, če le en radikal grdo pogleda, so vztrajali pri volitvah. In tako so radičevci ponižno sklonili glave in se udali v nemilo usodo.

p Zakaj je Radič tako hud na oblastne volitve? Odgovor je razumljiv. Prvič je Radičeva stranka strahotno veliko izgubila po vsej hrvatski zemlji. Če bo Radič pri volitvah tepen — o tem pa poznavač hrvatskih razmer baje ne dvomijo — potem bo imelo to tudi zelo neprijetne posledice v narodni skupščini in v vladi. Drugič pa se bojijo radičevci, da tiči za temi volitvami zviti Pašičev manever, namreč ta, da hočejo pašičevci Radiča čisto uničiti s tem, da ga bodo vrgli tik pred volitvami iz vlade, kar bo na volilce vplivalo naravnost porazno. Polom Radičeve stranke bo zato tem hušji, posledica bo, da bodo morale biti razpisane volitve tudi v narodno skupščino in pri teh volitvah bi se z radičevci končno javno obračunalo. Radič to vse voha — zato taka razkačenost na volitve in Pašiča, ki ga je preje povzdigoval v deveta nebesa.

p Z ozirom na Radičeve napade na radikale radi oblastvenih volitev so radikali sklenili, da morajo radičevci zopet delati bridko pokoro. Sestavili so nove silno ponižujoče zahteve, ki so jih radičevci morali sprejeti. Kranjec bi rekel, da delajo tako z radičevci kot svinja z mehkom. Kaj čemo, metla je zato, da se pometa ž njo. Je pa dr. Korošec že iz drugačnega lesa. Kaj, g. Pucelj!

p Užaljeni Radič. Radič je došel v Belgrad. Toda ministrski predsednik ga ni hotel sprejeti, prav tako ne kralj. Nato je Radič rekel, da skupščina slabo dela in da vse komandira in zadržuje Pašič. Izjavil je tudi, da se vlada nahaja v krizi. Radič je močno užaljen, še bolj močno ga pa skrbi, skrbi...

p Obtoženi korupcije. Radikalni poslanci so vložili na vlado interpelacijo, v kateri obtožujejo korupcije Štefana Radiča, ko je bil le-ta prosvetni minister, ter oba vodilna radičevca dr. Pernarja in dr. Košutiča. Očitajo jim precej hude reči ter navajajo natančne številke.

odkar se je ustanovila Češkoslovaška država.

Sprejem pridnega VAJENCA za mizarstvo obrt. Ivan Planinšek, mizar — št. Vid nad Ljubljano.

Koledar

Jugoslov. kmetske zveze

je najpripravnejši žepni koledar za vsakega kmetovalca. — Cena 10 Din.

Naroča se po dopisnici na naslov:

Jugoslovanska kmetska zveza —
Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

Iz zaslužnjene zemlje.

Trpljenje Slovencev in Hrvatov v barski Italiji je strašno, krivice vnebo-pijoče. Fašisti s surovo silo preganjajo slovenske in hrvatske duhovnike. Za 150.000 Hrvatov je samo še 40 duhovnikov. V čisto hrvatske kraje morajo prihajati italijanski duhovniki, ki ne razumejo besedice hrvatski. Cerkve postajajo čisto prazne, ljudstvo obupano in podivjano. Grozna odgovornost pred Bogom.

Fašisti so zaprli slovenskega poslanca Srebrnič, a so ga morali na povelje iz Rima izpustiti. Vendar ga imajo stalno pod najstrožjim nadzorstvom in kdor govori z njim na cesti, ima drugi dan opraviti s policijo.

Slovenski časopisi ne prihajajo na Primorsko, ker se fašisti boje resnice in ker hočejo ljudstvu odtrgati sleherno duševno hrano.

V Krkavcih v Istri so fašisti prisilili župnika, da je imel črno mašo za ustreljenim razbojnikom Derinom, dasi je imel župnik to nedeljo napovedano božjo službo pri podružnici, kjer se obhajali žegnanje. Ker ni mogel ljudi pravočasno obvestiti, so na podružnici veselo pritrkovali. Fašisti pa so rekli, da delajo to iz sovraštva do njih. Zato so udrli na podružnico ter pretepli vsakogar, ki so ga dobili na cesti.

Italijanske ječe se polnijo. Kdor Mussolinija samo po nemarnem imenuje, je že v ječi.

V Trstu so fašisti s silo zasedli zadnjo slovensko dvorano, fašistovski listi pa pozivajo oblast, naj odločno nastopi proti slovenskemu pozdravu živijo ter da naj razpusti še tista slovenska društva, ki še obstoje.

Otroci se morajo vpisati v italijansko organizacijo Balilla, sicer fašisti groze, da bodo staršem požgali hiše.

Vojaške zadeve.

Vprašanje: Oče je služil 14 mesecev pri deželni brambi, brat pa 18 mesecev v Jugoslaviji. Ali imam jaz kot tretji član družine pravico do skrajšanega roka? J. C.

Odgovor: Z Vašim skrajšanim rokom bo težko. Pri bivši deželni brambi je znašal polni rok 2 leti in ne 14 mesecev. Zato torej ne morete trditi, da sta pred Vami dva rodbinska člana služila polni rok. Vi pa torej tudi nimate zakonitih pogojev za skrajšan rok.

Vprašanje: Letos sem bil potrjen na polni 18 mesečni rok. Dva moja brata pa sta tudi že odslužila polni rok, jaz sem tretji. Ali nimam jaz pravice do skrajšanega roka? I. P.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

(Razno.)

Po dolgem molku naj se spet malo oglasimo v »Domoljubu«. Prav posebno veselih novic ne moremo poročati. Krka je v zadnjih mesecih zahtevala kar dvoje človeških žrtev. Prvi je bil neki železniški delavec iz Ljubljane. Njegova smrt v valovih Krke je do danes še tajnostna. Druga žrtev pa je bila neka uslužbenka, doma iz Pilštanja na Štajerskem. Precej narasla Krka jo je potegnila v čolnu čez jez, pri čemer je nesrečno vrglo iz čolna. Pri večji previdnosti bi se ne bilo zgodilo kaj takega. — Letošnja vinska letina se je slabo obnesla. Preko pričakovanja se je pridelalo malo. Za naše ljudi je to hud udarec, ker je pri večini vino glavni vir dohodkov. Nekateri pa občutijo to še huje, ker so morali koncem oktobra plačati razmeroma visoke vsote, ker so se bili dali zavarovati zoper točo. Toče ni bilo, mošta malo, šteti pa je le bilo treba in to mnogim še precej, ker so se bili zavarovali precej visoko. Pravijo, da so samo naši ljudje plačali blizu pol milijona kron javarovalnine zoper točo. Za naprej bodo bržčas previdnejši. — V »Domu« smo se začeli v jesenski sezoni bolj živahno gibati. »Orel« ima redno tedenske svoje poučne sestanke. V prosvetnem društvu je predaval 31. oktobra domači župnik: »Zakaj in kako moramo hraniti.« Novomeški odvetnik dr. Česnik pa nam je zadnjo nedeljo govoril o predmetu, ki je s prvim predavanjem v ozki zvezi. Drugo adventno nedeljo bomo imeli v »Domu« Miklavžev popoldan. Miklavž bo že poskrbel, da bo na novomeškem sejmu pravočasno nakupil ker najlepših darov za naše pridne male.

Odgovor: V smislu čl. 49. točka 2. zakona o ustroju vojske in mornarice služijo skrajšan rok 1. prvenec, tigar oče je še živ in ki nima nad 17 let starega brata, 2. v rodbinah pa, kjer ima prvenec brata starega 17 ali več kakor 17 let, služita prvenec in še en brat polni rok, tretji pa skrajšan rok. V smislu sedanje prakse imate Vi pravico do skrajšanega roka, ako je bil do tedaj, ko je Vaš prvi brat doslužil vojaško službo, drugi brat že nad 17 let star. Ako pa drugi brat tedaj še ni dovršil 17. leta, bi bil pa moral prvi brat služiti skrajšan rok, vendar česar bi isti Vam kot tretjemu ne pripadal. Sedanja praksa vojaških oblastí, s katero se pa nikakor ne strinjamo in mislimo, da ne odgovarja točno duhu zakona, pa tudi tedaj, če se prvi brat ni poslužil pravice skrajšanega roka, ki mu je pripadala, smatra, da je ta pravica izčrpana in ne dovoli tretjemu skrajšanega roka, češ, da bi ga bil moral služiti prvi. Svetujemo Vam pa, da vložite prošnjo za skrajšan rok, ker boste sami težko presodili, če Vam isti pripada ali ne.

Vprašanje: Moj sin služi pri vojakih in je moral na povelje svojo civilno obleko oddati v skladišče. Sedaj pa je bila obleka iz skladišča ukradena in sin mi piše, naj mu pošljem drugo, da bo mogel domov, ko odsluži. Ali moram res jaz skrbeti za drugo obleko? Ali ni vojaška oblast dolžna, da preskrbi sinu drugo obleko. Kam se naj obrnem tozadevno. I. A.

Odgovor: Predvsem Vas opozarjamo, da se Vi v tej zadevi ne morete nikamor obračati, ampak le Vaš sin, ki naj se obrne do svojega poveljnika. Če bo dokazal, da je vojaška oblast zakrivila izgubo obleke, ima gotovo pravico zahtevati odškodnino od nje, sicer pa od tistega, ki je obleko ukradel.

Tretjo adventno nedeljo bo vprizoril »Orel« Finžgarjevo »Verigo«. Naj napolni priljubljena ljudska igra dvorano do zadnjega kotička. Zadnjo nedeljo v adventu pa se bosta katol. prosvetno društvo in »Orel« slovesno posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Tudi ta slovesnost se bo vršila v »Domu«.

JEŽICA PRI LJUBLJANI.

V soboto 4. decembra zvečer priredi tuk. kat. prosvetno društvo svoj drugi »prosvetni večer«. Na sporedu bo petje društvenega odseka, deklamacije in skioptično predavanje o »Dalmaciji«. Pričetek bo ob pol 8 zvečer. Vstop je vsem prost, vendar se prostovoljni prispevki vsaj po 1 dinar za razsvetljavo in drugo hvaležno sprejemajo. — V nedeljo 5. decembra pa priredijo Orli običajni »Miklavžev večer«, ki se prične ob 7. Vsled pestrosti sporeda bodo tako mali kakor veliki gotovo zadovoljni.

JURKLOŠTER.

V zadnjem »Domoljubu« z dne 25. t. m. je stalo med novicami pod naslovom: »Strašen zločin se je izvršil v Št. Rupertu nad Laškim.« Na Martinov semenj je napadel in oropal Andreja Pušnika neznan ropar. Na koncu pa stoji: V smrtnem boju Pušnik roparju močno obgrizel prste. Na tem znamenju so že spoznali nekega človeka v Jurkloštru. Sumi se da je bil napadalec. Da se ta grdi sum odvali od dobrih Jurklošterčanov, objavim, da tukajšnji orožniki niso imeli ničesar opraviti s to zadevo in niso nikogar ne aretirali, ne osumili, ker kraj uboja spada v štorski rajon. — Jurklošterski župnik.

IZ PREDVORA NAD KRANJEM.

Na gornji Beli je v noči od nedelje na ponedeljek 2. t. m. najbrže po nesreči padel v vodo poleg domače hiše, ko se je vračal domov, mizarski mojster Jurij Naglič, p. d. »Baronček«. Zjutraj ga je žena našla mrtvega. — Ob državni cesti v Kokro in Jezersko so še vedno vsi mostovi porušeni od zadnje povodnji. Da bi se začelo s popravami, se nihče ne zmeni. Seveda zaro, ker smo v Sloveniji. O srečni centralizem! — Kat. prosvetno društvo priredi na praznik 8. decembra in v nedeljo 12. decembra obakrat točno ob pol štirih pop. igro v štirih dejanjih »Vaški lopov«. Ne pozabite si ogledati te lepe ljudske igre. Igra je polna resnih in šaljivih prizorov. Vstopnina navadna. Vljudno vabljeni.

VIDEM-DOBREPOLJE.

Iz naše vsakdanjosti nekaj novic: V septembru nas je zapustil naš priljubljeni šol. upravitelj Keržič Franc in odšel v

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Šmartno pri Kranju. Pogrešamo ga zelo kot priljubljenega družabnika in vnetega delavca pri vseh naših organizacijah. Njegovemu vzgojnemu delu želimo tudi na novem mestu največ uspeha. — V novembru pa se je poročil predsednik Orli in tajnik Prosv. društva Jože Prelesnik z Lojzko Drobničevno iz znane in ugledne Drobničeve družine na Polici, in se preselil v Ljubljano. Orli, Prosv. dr. in Mar. dr. so mu priredili poslovilen večer, kjer so mu Orli izročili lepo diplomo in so se vrstili govori zastopnikov organizacij med sviranjem domače godbe. Naš Prosветni Dom počasi napreduje. Sedaj pobirata prostovoljne prispevke za Dom g. kaplan in g. Valjavec po Zdenski vasi. Ljudje, čeprav težko, vendar radi darujejo deloma v blagu, deloma v denarju. Pozimi bodo prišle ostale vasi na vrsto. Odrežimo se tako kot Zdenci! — 5. decembra nam bosta prinesla za Miklavža mnogo novic naš priljubljeni voditelj g. dr. Korosec in g. Škulj in nam jih bosta povedala popoldne ob 3 v dvorani Prosветnega doma. Udeležimo se vsi tega važnega shoda, pa še Laščane in Stružance povabimo. — 8. decembra, na praznik Brezmadežne, bo pa Orlovska prireditev in predavanje o Kristusu Kralju v dvorani Prosветnega Doma.

IVANJKOVCI

(Vrtnarska razstava in sejm.)

Kakor smo že poročali, priredi tukajšnja vinarska zadruga »Jeruzalemlčan« dne 9. decembra t. l. v restavracijski dvorani tik kolodvora vinski sejm in razstavo. Prijavljenih je že nad sto vrst vina in to izključno iz ormoškega in ljutomerskega okraja, pričakuje se pa še precejšnje število prijav. Interesenti bodo imeli tako priliko, spoznati letošnji pridelek, videli pa bodo tudi še, kar je od letnika 1925. Naš kraj leži sredi ormoško-ljutomerskih vinogradov; prostor je izredno ugoden, ker je tik kolodvora, in je prireditev torej neodvisna od vremena. Vlakovne zveze so na vse strani zelo ugodne. Vsi, ki imate interes za Ljutomersko vino, udeležite se tega sejma.

VEL. LAŠČE.

(Smrtna nesreča.)

Dne 18. novembra se je pri obrezovanju neke ročice na svoji cirkularni žagi smrtno ponesrečil Ant. Škulj, posestnik in mlinar z Griča pri Vel. Laščah, star 54 let. Žaga mu je sunila ročico s tako silo v trebuh, da je že dne 22. novembra vsled težkih poškodb umrl v ljubljanski bolnici. Pokojnik ni bil znan samo kot izvrsten družin. oče, ampak tudi kot vnet ključar, ki je z izredno požrtvovalnostjo skrbel za olepšavo hiše božje. Pri srcu mu je bila že itak lepa župna cerkev in je vedno z veseljem nabiral prispevkov zanjo. Največjo ljubezen pa je gojil do svoje domače podružniške cerkve velikoslevške, ki je znana iz Stritarjeve pesnitve »Turki na Slevici«. Dalje je bil on eden prvih delavcev za izobrazbo v velikolaški župniji. Ko še ni bilo »Zadružnega doma« pred l. 1905., je že on vneto deloval. Tak je ostal vse življenje in bil dolgoleten pred-

sednik izobraževalnega društva. Na zadnji poti na velikolaško pokopališče so ga spremljale mnogoštevilne množice, vse naše kršč. organizacije, pevci pa so mu zapeli v slovo nekaj žalostink. Nato je sledil nagrobni govor, ki ga je imel domači g. kaplan. Počivaj v miru, dobri oče! — Na praznik Brezmadežne bomo imeli sprejem 27 fantov-kandidatov v Mar. družbo. Sprejemati pride vseuč. prof. dr. Rožman, ki je v letošnjem postu vodil tudi fantovske duhovne vaje. Po cerkveni slovesnosti se bo vršila ob 3 popoldne v dvorani akademija »Mlad. Mar. dr.« v proslavo 200 letnega jubileja sv. Alojzija in sv. Stanislava. Pridite pogledat, prijatelji marijanske misli, to lepo versko prireditev.

NAKLO.

(Razno.)

Pretekli teden se je naklanska pošta preselila iz mlekarne na naklanski kolodvor. Naklanska mlekarne bo namreč razširila in popolnoma modernizirala svojo sirarno. V to bo porabila dosedanje pošne prostore. — Razveseljivo napreduje tukajšnja požarna bramba. Velik korak naprej v njenem razvoju pomeni nabava motorne brizgalne z osmimi konjskimi silami. Je majhna stvarca, lahko prenosljiva, a ima neverjetno veliko moč v curkih vode, katere v eni minuti izbruh okrog 400 litrov iz sebe. Vrh tega zahteva v sili le tri može za vso strežbo; to ve ceniti zlasti tisti, ki je že okusil, kako težko je dobiti dovolj ljudi, da bi gonili ročno brizgalno pri požaru. Morda še več, nego to, pa je pri naših gasilcih vredna njih strokovna izvežbanost in vzorna disciplina. To je pred vsem zasluga njihovega načelnika, g. Jerneja Legata, ki skoro ves svoj prosti čas posveča gasilnemu društvu ter s skrbnim poukom in pogostimi gasilnimi vajami vežba člane v tekanju, gašenju in disciplini. Ker v naklanski ravnici primanjkuje vode, obrača tudi vso potrebno skrb na vodne rezervarje, da so Naklanci bolj preskrbljeni za boj zoper ogenj. Vsa čast g. načelniku in njegovim gasilcem! — V nedeljo bo občni zbor naše Kmetijske podružnice, in sicer v Stari šoli ob treh popoldne. Ob tej priliki bo imel g. živinozdravnik Bedenk kratko predavanje o tem, kakaj se naše krave nerade obreje. Ker jih ravno letos pri nas veliko toži, da imajo v hlevu jalove krave, jih bo to predavanje gotovo veliko zanimalo!

KAMNIK.

V Kamniškem domu so vsako drugo nedeljo zanimiva gospodarska predavanja, na katerih se je do sedaj natančno obravnavala zemljiška mapa. V nedeljo 5. dec. ob 10 dopoldne bo zelo važno predavanje o zemljiški knjigi. Naši gospodarji in zlasti njihovi sinovi iz Kamnika in okolice naj ne zamude tega predavanja.

IZ MAVČIČ.

(Tatvine.)

V noči od 26. na 27. t. m. so obiskali tatovi našo vas. Pilili so omrežje, da bi vdrli v prodajalno »Pri Kobru«. Domači so se pa zbudili in jih odgnali. Nato so

skušali priti po lestvi v župnišče, lestva se jim je pa prebrnila in ko je zaropotalo, so zbežali. Šli so in udrl skozi okno v prodajalno g. Dolinarja, ki je bila pa prazna, ker se je posestnik pravkar preselil na Jesenice. Zares — smola. Nato so pa vrgli omrežje iz okna učiteljeve prodajalne, ki pa na škodo posestnika ni bila prazna. Kdo so bili in odkod, ni znano. Bliza se pač zima in prišli so žet, kjer niso sejali. — V nedeljo pred sv. Nikolajem popoldne po litanijah priredi mavški »Orele Miklavžev večer, h kateremu vljudno vabimo otroke in starše. Pridite, ne bo Vam žal!

RIBNICA.

(Za krošnjarje.)

V smislu sklepa zadnjega shoda krošnjarjev je poslanec Škulj stavil na ministra trgovine vprašanja, v katerih zahteva, da se pozove minister, da nastopi proti onim oblastem v Vojvodini, ki protipostavno preganjajo naše ljudi. Kar bo minister odgovoril, tudi priobčimo.

IG.

(Miklavžev večer.)

V nedeljo 5. decembra ob 6 zvečer bo v Kat. domu na lgu prijeten Miklavžev večer. Na sporedu bo kratek nagovor za starše in otroke, deklamacija dveh otrok, petje in prihod Miklavža v spremstvu angelov ter obdarovanje otrok. Darovi, katere naj sv. Miklavž prinese ta večer otrokom, naj se prinese v nedeljo popoldne od 3—5 v dvorano, zaznamovani z imeni otrok. Vstopnina je v prvi vrsti po 6 Din, za vse druge sedeže po 3 Din, stojišča po 1 Din; za vse otroke ljudske šole in manjše pa je vstopnina brezplačna! Vabljeni vsi na ta lep večer v Katol. domu, posebno starši z otroci!

SV. KRIZ PRI LJUTOMERU.

(Požar.)

Globoka žalost je legla 23. novembra na križevniško župnijo. Severni in južni konec te lepe fare je zadela huda nesreča. Otroci so bili zanetili ogenj dopoldne v Bunčanih, kjer je pogorelo 7 objektov, zvečer pa je nastal na nepojasnjeno način požar v Lukavcih, kjer je ogenj upepelil vse dvema posestnikoma. Najhuje je za ponesrečence, ker so zgoreli poljski pridelki, sosedom pa letos živil ne preostaja ravno pri tej slabi letini.

LJUTOMER.

Zavratna jetika je ugrabila g. J. Tratnik, kovaču v Ljutomeru, svesto družico, s katero je delil 7 let veselje in žalost, trem ljubeznivi mfančkom pa zlato mamico, ki jih je vzorno vzgajala v skozinskoz krščanskem duhu. Kako važnost je polagala pokojna na dobro vzgojo, pričajo »Domoljubovi« članki o dobri vzgoji, ki jih je s pridom čitala in skrbno hranila. 14 let je bil »Domoljub« njen prijatelj in učitelj. Ko je stopila iz šole, si ga je naročila. Še mesec dni pred smrtjo ga je z zanimanjem prebirala. Najljubši ji je bil kotiček o vzgoji in gospodinjstvu. 4 duhovniki in veliko prijateljev in znancev jo je 24. novembra

spremljalo k počitku, ki si ga je s svojim zglednim življenjem in večletnim trpljenjem gotovo zaslužila. Draga Lojzka, na svidenje!

MOŠNJE.

V nedeljo smo uprizorili igro Domen. Na Miklavžev večer so poveljeni otroci v prosvetno dvorano. Da ne bodo otroci na Brezjah prikrajšani, pride Miklavž tudi tja. Imamo novega šolskega upravitelja Nik. Prestor, ki je vnet sadjar. Prejšnji je odšel za upravitelja v župnijo sv. Petra v Ljubljani. Tu je zapustil trajen spominek: Vpeljal in urejal je okrajno drevesnico. Zdaj se okrožje Kranjska gora odcepi. Za dose-

danjo sopomoč se naša drevesnica odkupi z lepim številom sadik. Sava je odnesla še en del otoškega mostu. Med Kranjem in Žirovnico (Moste) ima Sava samo železniški most pri Globokem v naši župniji. Brezje ima zdaj postajo Radovljica.

Franjo Neubauer:

Brezmadežni roži!

Redek je jesenski dar
vrtnice je beli čar,
in zato tembolj ognjeni
žarki so srca v jeseni,
vneti so tembolj za cvet,
ki ima jih malo svet.

Ti si vrtnica edina,
kar ima jih solz dolina,
vedno diven kras je Tvoj,
ker je vedno Bog s Teboj.
Ko nam žarkov svet ugaša,
žalost v srcu se oglašja,
ko zabrije kruti mraz,
resno — tožen je obraz.
Zadnje cvetje se osuje,
zemljo zima trda vkuje,
prazen, pust je grič in dol.
Kaj po vseh lepot izgubi
naj srce čuteče ljubi,
kaj mu naj tolaži bol?
Roža le, ki ne usahne,
nada le, ki ne omahne!

POVEST GORSKE FARE.

To je župniku ugajalo. A kljub temu so se množile njegove skrbi. Costilna je bila vedno polna, — cerkev pa večinoma prazna. In zvečer, še dolgo potem, ko je odzvonilo Ave Marijo, je donel glasen smeh in petje po ulicah in skrivnostno kihanje je odmevalo iz vrtov, kjer je gosto grmovje zakrivalo marsikaj nespodobnega. Sv. Mihael ni bil tak paradiz, kot si ga je zasanjal župnik: Kača je gneznila v njem! To mu je povzročilo veliko skrbi in žalosti, in v svojih pridigah se je dotaknil tega, prav nežno in z ljubeznijo. Može in fantje pa so se suvali s komolci in se smejali v klobuk.

Težko je bilo najti pot do teh src in bila je polna kamnov. Toda župnik si je prizadeval z ljubeznijo in imel potrpljenje.

Tako je v teh skrbih minilo poletje. Jesen je prišla v deželo in z njo veselo življenje k Sv. Mihaelu: grof je prišel z velikim spremstvom iz prestolnice na lov.

Nekega pustega oktobrskega dne je nenadoma postalo glasno pri Sv. Mihaelu — »divji lov« se je začel. Lajanje divjih lovskih psov, »halo« in »hura« je odmevalo po bregovih in gozdovih. Streli so pokali, rogovi odmevali in zvečer so žarela grajska okna v bleščeči razsvetljavi. Kozarci so žvenketali, klici, drzne lovske in pivske pesmi so odmevale v noč, vmes pa se je čul glasen, srebrn smeh iz lepih ženskih ust.

Tri dni po grofovem prihodu se mu je poklonil župnik v gradu. Kamenski grof je bil kljub petdesetim letom še lep mož, visokoraščen, vitek, z mladostno blesketajočimi se očmi in rožnatim obrazom. Bil je eleganten in ljubezljiv. Vedno se smehljajoča usta so imela porogljiv izraz.

Grof je pozdravil župnika kot starega znanca, ga prijazno prijel pod roko in peljal v jedilnico. »Pri šampanjcu se laže govori kot s suhim grlom,« je rekel in napolnil kozarca. »Na zdravje Sv. Mihaela.« Izpraznil je visoki koničasti kozarec in si popravi monokelj.

»Tako, sedaj bova pa malo pokramljala, gospod župnik... Vi ste torej prišli k Sv. Mihaelu. Veseli me, da ste šli na to župnijo. To poroča o pogumu in vnemi. In za vašim prednikom — no, ne bi hotel biti župnik pri Sv. Mihaelu.«

Župnik ga je debelo in začudeno pogledal. »Moj prednik?...«

»Kaj — vi ne veste ničesar? No — nisem klepetulja. Pustimo to.«

Župnik je sicer čul že marsikaka namigavanja o svojem predniku, toda če je hotel vedeti kaj natančnejšega, so se ljudje izognili. In tudi njemu ni bilo na tem, da bi izpraševal, kaj je pravzaprav bilo. Da se je zgodilo nekaj, kar je škodovalo njegovemu imenu, to je bilo jasno. Toda do jedra tej stvari še ni prišel. Grof mu pa tudi ni dal časa, da bi o tem izpraševal. »Trmasti ljudje so ti kamnarji,« je rekel. »Trdoglavci, ki jih ni mogoče ukloniti, gospod župnik. Imeli boste težko delo s temi ljudmi.«

»Ubogi, zdelani ljudje so, ki zaslužijo naše usmiljenje,« je odgovoril župnik. »Nimajo drugega kot delo — in tako malo resničnega življenja, tako malo duševnega življenja. Prinesel bi rad nekoliko solnce v njihovo življenje, nekoliko svetlobe in ljubezni.«

»Le poizkusite,« je zaklical grof smeje. »Kmalu boste uvideli, da bi z istim uspehom tolkli kamenje. No — vi ste mlad, duhovnik, poln visokih idealov in hočete izrezati iz teh grč svetnike. Kar poizkusite! Rečem vam pa: ob teh glavah se bo razbila celo vaša ognjena...«

»Prizadeval si bom z ljubeznijo in potrpežljivostjo.«

Grof se je zasmeyal. »Govorili bomo o tem čez eno leto, gospod župnik. Tedaj boste videli, da imam prav.«

»Nikdar ne smemo obupati nad ljudmi.«

»Imam pač izkušnje, gospod župnik. Veselilo me bo, če boste omeščali te skale. Bilo bi mi čisto prav, bom imel potem vsaj delavce, ki bodo prostovoljno storili, kar zahtevam od njih. Poizkusite torej z ljubeznijo — jaz sem dosedaj dosegel nekaj samo s strogostjo. Te ljudi mora človek zgrabit za vrat, potem šele ubogajo. In nič drugače.«

»To je trdo, gospod grof. Saj so vendar ljudje.«

»Da — toda kakšni ljudje! Ali ste jih videl kdaj jezne? Pravi divjaki, vam rečem. In njihovo poplavanje — no, stari Germani so bili pravi šušmarji napram njim. To je pač njihova navada.«

»Treba jih je torej speljati na boljša pot.«

»Navada je železna srajca, ki jo nosi človek vse življenje. Malokdo se je iznebi.«

»Če ima človek pogum in dobro voljo.«

»Saj baš tega manjka — dobre volje. Preveč globoko tičijo v močvirju, in ne morejo ven. Ti kamnarji že celo ne. Kakor pojejo stari, tako čivkajo mladiči. Pravzaprav se godi meni prav tako. Več kot par tednov ne morem vzdržati v tej samoti: umrl bi. Potrebujem veselega, glasnega življenja velikega sveta — tako sem pač navajen. Vse drugo ni življenje. Izživeti se, uživati veselje — to hoče človek. Saj je življenje tako lepo —«

»In tako resno, gospod grof. Strma, kamnita pot, a sijajen cilj.«

»Hm — da. Kakor pač vi pojmite življenje — zame je nekoliko drugačno. Toda o tem se ne bomo prepirali, moj ljubi gospod župnik. Mogoče bomo

Razno.

Vojni dolgovi Evropa.
Vsi vojni dolgovi, ki jih dolguje Evropa Ameriki, znašajo 22 milijard dolarjev. To je vsota, ki si je pač nihče od nas predstavljati ne more. Ves izvoz in uvoz Jugoslavije je znašal lani 15 milijard dinarjev, dolar je pa 50 dinarjev. Poleg tega je pa posodila Amerika od l. 1921. naprej do konca prve letošnje polovice raznim državam nad štiri milijarde dolarjev; polovica je šla v Evropo. Sedaj pa eno pomislimo: Amerika ima že sedaj več kot polovico vsega denarja na svetu, njeno narodno premoženje cenijo na 550 milijard dolarjev, vsako leto priraste zraven še kakšnih 50 do 60 milijard. Torej bi se prav nič ne poznalo, če bi nam Amerika tiste milijarde, ki ji jih dolgujemo, popustila. Za njo pomeni to samo polovico prirastka letnih dohodkov, za Evropo pa pomeni to vsoto, ki je ne bo mogla menda nikdar spraviti skupaj. Vidimo, da smo postali s časom res samo ameriška kolonija.

Kardinal v kinu. Mi imamo še nekako mržnjo do kina, pravimo, da je pohujšljiv itd. Resnica je tale: velika večina predstav ni nič vredna in samo vzgaja najslabše strasti. A nekaj je tudi prav dobrega, zlasti znanstvene predstave. Kako morem iti v Afriko ali pa v gorovje Himalaja? Ni mi mogoče, predrago je. Kdo mi pa vse to pokaže. Sedaj beremo, da si je pustil pokazati v kinu pariški kardinal Dubois znanstvena odkritja starega veka z otoka Kreta. Po predstavi se je dal s vsemi spremljajočimi ga duhovniki fotografirati.

Stanovanja. Povsod na svetu se ustanovljajo odbori za gradbo stanovanj. Odbor v italijanskem mestu Torino bo imel po zaključku gradbene dobe 8000 sob na razpolago. To je pa res veliko.

kadaj drugič o tem govorili. Takrat vas bom tudi vprašal, kako daleč ste prišli s svojimi kamnarji...«

Prekinil je in poslušnil proti vratom. »Tu prihajajo moji lovski gostje, ki me bodo obkolili. Oprostite —«

Vrata so se odprla in v sobo se je vsulo kot roj pisanih metuljev: rožnati obrazi, rdeče ustnice, smehljajoče se oči, gorke roke, prozorne čipke.

Veselite se življenja, ker lučka še gori, trgajte rožice, dokler ne odcveti —«

Je odmevalo in v hipu so bili vsi okoli grofa.

Župnik je imel občutek, kot da je nekak vran v tem roju pisanih metuljev, zato se je poslovil.

»Na svidenje, ljubi gospod župnik!... Vidite, tako je življenje — človeka potegne za seboj —«

Da — tako je bilo življenje teh svetjskih ljudi: plitvo in prazno: pisan semenj, od katerega se vsak pestro in bliščeče kot milni mehurček in vendar tako nezadovoljen loči.

Cela dva tedna je trajalo na gradu življenje, polno bleska in radosti, nato pa je nenadoma umolknilo: stroga gospa v belem hermelinu in s krono iz ledenih kristalov na glavi je prepodila veseljaško, živahno družbo iz svojega kraljestva.

Zima je prišla v hribe. Delo je počivalo. Mraz

je uklenil zemljo v trde okove, leden veter je bril s hribov in mraz je šel skozi kosti in mozeg. Kakor daleč je seglo oko, se je bleščal sneg in po vrhovih so se razprostirala ogromna ledišča.

Župnik je mislil na Greta, ki je bila čisto sama gori visoko na hribu, popolnoma odrezana od vasi.

»Menda ne bo zmrznila,« je rekel gospe Barbari. Komaj je to izpregovoril, je nekdo potrkal na vrata. In kdo je stopil v toplo sobo? Greta seveda — Greta s svojimi krmežljivimi očmi in nagubanim obrazom.

»Za božjo voljo, kako ste pa prišli čez ledišča?« je vzkliknil župnik.

Greta se je najprej ogrela pri peči, potem pa so se vse gubice in jamice na obrazu ženice odtajale in oživele. »Na neke sani sem sedla, gospod župnik,« je rekla Greta. »Kot blisk je šlo, saj je vse kot zrcalo gladko.«

»Jezus! — Saj bi se lahko ubili! In kako se boste vrnili —«

Greta se je namuznila. »Gospod župnik, to se pa nič ne mudi. Spomladi, ko ne bo več snega, da. Sedaj pa — za nobeno ceno. Saj ne morem vzdržati tam gori. In niti trohice drv nimam —«

»Potem morate dobiti pač tu v vasi kak koticček.«

Rešilni »jag. 20 let staru Amerikancu Pata Hara je zapustila njegova mačeha veličanstvo posestvo v vrednosti treh milijonov funtov, po naki 825 milijonov dinarjev, a pod pogojem, da se ta kom šestih mesecev poroči. Deklica, ki jo je imel rad, ga pa ni marala in vse njegove prošnje za zakon odbila. Zadnji večer pred pretekom roka sta skupaj večerjali. Še enkrat jo je prosil in ji je obenem povedal, kaj je s tem v zvezi. Sedaj šele je rekla »jag. Postala je njegova žena, on pa dedič 825 milijonov dinarjev. Prav poseben razda ga pa ni imela.

Usmiljenje in smrt v Bologni se je zapletel v dol visečo lico. 22letno dekle Alvisi ga je hotela rešiti; udaril jo je tok in jo je ubil, delavca so pa rešili.

Meh za smeh.

Neki mladenič je šel na deželo k kmetu služiti. Mrzlega zimskega jutra mu kmet veli konja napreči. V temi je šel fant v hlev ter mesto konja, hotel okomataati kravo. Seveda pa kravi ni mogel komata potegniti čez roge. »Kje pa si s konjem toliko časa,« nevoljno zakliče kmet. »Ne morem mu komata čez ušesa spraviti, ker so mu zmrznili,« se oglasi fant iz hleva.

Hišna (zase): »Kaj mi je storiti? Moj Tine mi piše od vojakov, naj mu prav prijazno pismo pišem, pa v celi hiši ni nobene klobase dobiti.«

Feldvebel: »Gospod stotnik, z levim krilom bi ne bili smeli tako blizu reke, zdaj vsi sedijo ob vodi ter ribe love.«

Vzgojiteljica: »Gospa, otroci nočejo k počitku.«

Gospa: »Recite jim, naj pridejo sem, da jim bom kaj zapela.«

Vzgojiteljica: »Tudi s tem sem jih že strašila, pa nič ne pomaga.«

»Sprevodnik,« zakliče potnik v vlaku, »zakaj pa se tu ne ustavimo, jaz hočem vendar na tej postaji izstopiti.« »Tu se ne ustavimo,« odvrne sprevodnik, »ker je strojevodja s postajenačelnikom skregan.«

»Francek, ampak danes si jih pa precej dobil.«

»Da res je, precej hudo je bilo to pot. Oče in mati sta štiriročno na meni igrala.«

Neki gospod je povabil prijatelja na lov na divje race ter ga poučil, da na lovu ne sme nič govoriti. Ko prideta do močvirja, zakliče prijatelj po latinsko: »Glej koliko rac je tamle.« Race so seveda odfrčale. Ker se je gospod vsled tega silno jezil, mu reče prijatelj: »Kdo pa bi si bil mislil, da ta vražja žival tudi latinsko razume.«

Moric: »Kaj misliš Arno, ali naj za maskeradni ples vzamem zeleno ali rdečo masko?«

Arno: »Čemu ti bo maska, čedno se umij, pa te ne bo nihče poznal.«

Župan: »Joža je slišal, da ti gre slaba ter me pošilja, da te vprašam, če mu odpustiš, ker te je tako namlatil?«

Štefan: »Če umrjem, mu odpuščam, če se pa pozdravim, naj se pa le pripravi.«

Zdravnik bolniku: »In še eno. Ne pijte preveč žganja.« Bolnik: »O radi tega pa le brez skrbi, gospod zdravnik, meni ga ni nikoli preveč.«

»Oče vas pustijo lepo pozdraviti ter me pošiljajo, če morete deset dinarjev zmenjati: »I seveda, tu imaš za deset dinarjev drobiža.« »Hvala lepa in oče so rekli, da bodo »kovača« jutri poslali.

Pepček: »Stari ata, ali imate vi še zobe?« »Ne ljubček moj, zob pa nimam

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom
naj pride ali pše

po sukno ali kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, odeje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Škofu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obstoja trdke blizu 60 let

Edino najboljši šivalni stroji in kolese

za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno.

Večletna garancija.

več.« »No potem mi pa tele orehe spravite.«

NAZNANILA

n Borovnica. Prosvetno društvo v Borovnici priredi v nedeljo 5. decembra 1926 ob 6 v dvorani igro »Za letovišče« in nastop Miklavža. Darovi se sprejemajo v nedeljo od 4 popoldne naprej.

n Vrhnika. V Rokodelski dom je dospela radio-brzjavka: Ko ne morem radi slabe poti k vam že prej, se oglašim dne 5. decembra v Rokodelskem domu ter sem na razpolago od 9 dop dalje starišem in drugim, da mi priporočijo svoje malčke pridne in lene. Svoja darila bom pa razdelil otrokom popoldne ob pol 4; odraslim otrokom pa zvečer ob 7. — Sv. Miklavž.

n Ljudski oder v Ljubljani vprizori v nedeljo 5. decembra ob 3 popoldne občinstvu zelo priljubljeno igro »Dekle z biseri«. Na to predstavo opozarjamo predvsem zunanje obiskovalce.

Brezovica pri Ljubljani. Tukajšnji »orlovski« odtok vprizori v nedeljo, 6. decembra t. l. igro »Materin blagoslov« s petjem v 5 dej. Vsi prijatelji orlovske mladine se vlijudno vabijo! Igra se ne bo ponovila. Predstava se prične točno ob 3 popoldne.

n Blatna Brezovica. Prostovoljno gasilno društvo ponovi na praznik 8. decembra ob 7 zvečer pretresljivo žaloigro »Čarovnica ob jezeru« v 4 dejanjih (6 slikah). Vabimo k obilni udeležbi.

Pozor, krojači, šivilje, nešivilje!

Naznanjam, da se prične zadnji jesenski tečaj zaradi moje orožne vaje 9. decembra. Za uhojneje znižani honorar. Za krojače poseben pouk za čistoto duhovščino v talarjih, sultanah, reverandah itd., dalje pouk v uniformah, kar je važno za mlade krojače, ki gredo k vojakom. Učenci, ki ne morejo priti v Ljubljano, pouk potom pošte. Izdaja modnih listov za krojače in šivilje. DIPLOMIRANO KROJNO UČILIŠČE - Ljubljana 8239 Stari trg štev. 19.

KORUZO

za mletev in krmo imam vedno na zalogo

Trgovca z moko in deželnimi pridelki na debelo

KURALT JOSIP, DOMŽAL

Pletenine:

Zenske nogavice v različnih barvah	Din 11-50
Zenske nogavice, boljša kvaliteta	" 22-"
Zenske nogavice, angl. moda	" 22-"
Moške nogavice	" 8-"
Moške nogavice, boljša kvaliteta	" 14-"
Zenske rokavice	" 19-"
Zenske rokavice, zimsko	" 22-"
Moške rokavice, zimsko	" 22-"
Moške rokavice, finejše	" 26-"
Dokolenice	" 28-"
Dokolenice s stopalom	" 30-"
Skoki	" 36-"
Zenske maje	" 28-"
Zenske hlače	" 55-"
Moške maje	" 50-"
Moške hlače	" 38-"

Perilo:

Mehki ovratniki	Din 6-"
Trdi ovratniki	" 10-"
Moške srajce z ovratnikom	" 36-"
Moške srajce, boljša kvaliteta	" 48-"
Moške srajce z 2 ovratnikoma	" 72-"
Zepni robci, tucat	" 38-"
Samoveznice	" 10-"
Naramnice, moške	" 16-"

Miklavžev teden!

ANT. KRISPER

Stritarjeva ulica 3 — Mestni trg 26

Oglejte si razstavo otroških igračk!

Cevlji:

Otroški, vel. 20-25	Din 26-"
Otroški, vel. 26-28	" 38-"
Otroški, vel. 26-28 štrapač	" 50-"
Otroški, vel. 29-35 štrapač	" 82-"
Dečki, vel. 36-39 štrapač	" 115-"
Moški, vel. 40-45 štrapač	" 150-"
Moški, vel. 40-45 kovani	" 140-"
Moški, vel. 40-45 box	" 160-"
Moški, lak	" 190-"
Zenski, vel. 38-42	" 137-"
Zenski na zapone, vel. 38-42	" 140-"

Ročne torbice:

Za otroke, gladke	Din 16-"
Za otroke, barvaste	" 16-"
Za otroke, barvaste	" 19-"
Za otroke, barvaste	" 22-"
Zenske lakaste kombineže	" 36-"
Lakaste z locnjem	" 45-"
Ročne torbice	" 45-"
Velike ročne torbice	" 50-"
Velike ročne torbice, boljša kvaliteta	" 80-"
Solske torbice	" 65-"

Ali se hočete osvoboditi
protina

revmatizma

bolečin v boku
in išlasi brez nevarnosti?

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnemu ne bogatemu, svoje žrtve išče v borni koči pa tudi v palačah. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen. In prav pogosto niso boli, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Sedaj so bolečine v udih in sklepih, sedaj zopet oteklit udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči so prav pogosto posledice revmatičnih in protinskih bolezni.

Kakor pa je raznolika podoba, ki jo nudi ta bolezen, tako mnogostranska so vsa mogoča in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpečemu človeku. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati. Kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo.

Kar Vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem, ki je že

mnogim trpečim pomagalo!

Naše zdravljenje je izborno in učinkuje naglo tudi pri

zastarelih, kroničnih slučajih.

Da si pridobimo prijateljev, smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše

poslali popolnoma zastoj

našo zanimivo, zelo poučno brošuro o vodnem zdravljenju.

Kogar torej mučijo bolečine, klor se hoče na nagel način osvoboditi svojih bolezní brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf

Bruchsalterstrasse 5, Abth. 303.

Ameriške zadeve urejuje najbolje in ceno:

Dr. IVAN ČERNI, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

PRODAJA ČEVLJEV

po zelo nizki ceni. Vskovrstni čevlji iz boks, moški in ženski, tudi najnovejša šiml-moda, tudi nizki, črni in rujavi, iz finega blaga. — Posebno močno in dobro izdelani delavni čevlji, moški in ženski, rujavi in črni, močni podplati in usnje, nepremočljivi, vse domačega izdelka. Kdor si hoče nabaviti **DOBRO BLAGO IN POCENI**, ta naj si ogleda izbiro! Gotovo mu ne bo žal in prepričan bo vsak, da se najboljši in najcenejši čevlji dobijo edino v trgovini

FRANC TRAVNIK — TREBNJE

Preklic

Franc Jančar iz Kres. Vrha štev. 19 preklicuje s tem vse žaljive besede, katere je govoril o Antonu Hvala iz Kres. Vrha št. 22, in se mu zahvaljuje, da je odstopil od tožbe. Kresnice, 1. nov. 1926. **FRANC JANČAR.**

»Vrgel bi vas po stopnjicah, pa bi si pri tem roke umazal.« Krošnjar: »Izvolite par rokavic mogoče?«

»Ata, kaj pa je to 'samec'?« »To je zelo srečen človek, pa nikar mami ne povej.«

Posledice so strašne!

Če se zanemari pravilno negovanje celice telesa. Ze naši očetje in dedjo so vedeli, da dnevna uporaba pravega Fellerjevega „Elsaf fluida“ krepi mišice in kite, daje živcem moči in varuje pred boleznijo. Drgnenje in umivanje z Elsaf fluidom nas obdrži sveže in odporne, umirja živce in ublažuje bolečine. S svojo mnogostransko uporabo se pokazuje Elsaf fluid odzunan in znotraj vedno koristnim kot staro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in boljše delovanja kot francosko žganje.

Zahtevajte za poskus v lekarnah iz odgovarjajočih prodajalnih izrecno »Fellerjevi pravi Elsaf fluid«, v poskusnih steklenicah po 6- Din. v dvojnatih steklenicah po 9- Din. ali specialnih steklenicah po 36- Din. Po pošti pride tem cenajše. Niti več se naroči nanekrat; z zavojnico in posilno vred stane: 3 poskus, ali 6 dvoj, ali 2 specialni stekli. 61- Din. 27 " " 15 " " 6 " " 133- " " 54 " " 35 " " 12 " " 258- " "

Naročila nasloviti razločno takele:
EUGEN V. FELLER, lekarna v Stobici Donji, Elsatrg br. 16, Hrvatska.

»PRI SOLNCU«

LJUBLJANA — POGAČARJEV TRG
Radi preureditve trgovine se prodaja
od 1. do 24. decembra 1926
vse blago po nabavni ceni

„Težakovo hranilno in zdravilno olje za živino“.

1. KAJ JE »TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO«?

To olje je poseben preparat, ki vsebuje zdravilne snovi: jod in brom, ter zdravilne in obenem zelo hranilne, za organizem neobhodno potrebne snovi: vitamine.

2. ZA KAJ SE RABI »TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO«?

To olje se rabi:

- Za ozdravljenje zahiranih mladih prašičkov, odraslih prašičev, telet, goveda, žrebet in konj.
- Za pospeševanje pitanja prašičkov in prašičev ter za pospeševanje njihovega razpelojevanja.

3. KAKO SE MORA DAJATI »TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO« ZAHIRANI ŽIVINI?

To olje se mora dajati zahirani živini na sledeči način:

- Prašičkom se daje pri vsakem obroku v hrano po eno kavino žličko za vsakega, in sicer trikrat na dan.
- Prašičem po eno navadno žlico, sicer pa kakor pod točko a).
- Teletom in žrebetom po eno kavino žlico zjutraj in zvečer, to je samo dvakrat na dan. Olje se primeša otrobom ali ovsu, ali pa se vlije v grlo.
- Zahirani govedi in konjem se daje to olje kakor pod točko c), samo s to razliko, da se daje po eno navadno žlico.

4. KAKO SE MORA DAJATI »TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO« ZA POSPEŠEVANJE PITANJA?

V te namene se daje olje prvih 14 dni pri vsakem obroku po eno navadno žlico v hrano, in sicer trikrat dnevno, po preteku 14 dni pa se daje po dve navadni žlici zjutraj in zvečer in po eno žlico opoldne. V vsakem slučaju mora biti olje dobro pomešano s hrano. Pri tem se posebno poudarja, da pitanje vrši brez močnih krmil, kakor so koruza, otrobi itd., ter se rabi za pitanje z oljem samo krompir, repa, korenje in pesa ter se močna krmila s tem prihrani. Pitanje na ta način traja približno dva meseca in pol in se rabi za enega prašiča približno dva in pol kilograma olja. Priporočja se še, da zadnjih 14 dni pred klanjem ni potreba več dajati olja.

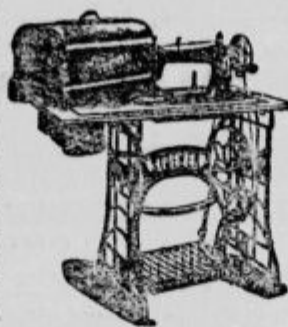
5. KJE IN KAKO DOBIM »TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO«?

To olje dobim izključno samo pri tvrdki:

M. TEŽAK, Zagreb, Gunduličeva ul. 13

v ročkah (kantah) od 5 kg po ceni 125 Din za eno ročko in se pošilja s poštanim povzjetjem.

Tvrdka dobaviteljica je dobila že več sto priznanih pisem od svojih odjemalcev, kar je najboljši dokaz, da je to olje velikanske zdravilne in hranilne vrednosti in da prekaša to olje vsa druga sredstva, ki se rabijo v slične namene.

Najpopolnejši STOEWER šivalni stroji

za šivanje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,

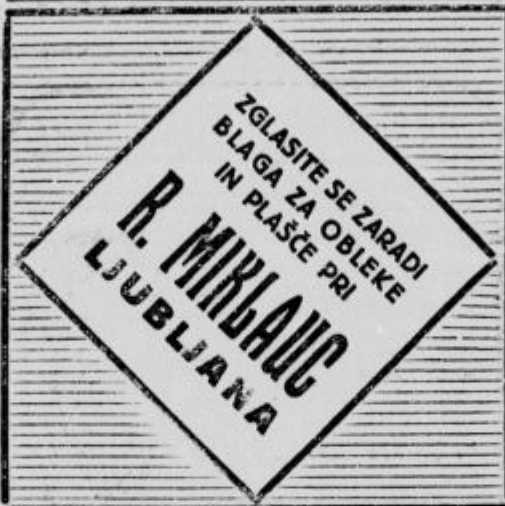
Ljubljana

Selenburg, ul. 6/1.

Brezplačen pouk.

15 letno jamstvo.

Zlatnike kupuje in dobro plača F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova ulica števil. 1.

URE iz najboljših svetovnih tvornic

kupite edino v veletrgovini

R. Siermecki, Celje št. 19

katera nabavlja v velikanskih množicah in radi tega prodaja po celi Jugoslaviji po čudovito znižanih cenah: fina anker-remontoir Din 125—, krasna ura „Roskopf“ 140—, elegantna in zelo dobra „Vigilant“ 190—, z dvojnimi pokrovom 200—, fina srebrna ura 285—, damska naročna 135—, moška 155—, krasna budilka 75—, dva zvonca 85—, nadalje verižice, prstane ter uhane. Pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč predmeti. Železniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engro cene.

Pri „ČEŠNIKU“ v Ljubljani Lingarjeva ulica.

Prva največja zaloga konjskih kočev, ogrskih, dolgodlakih, suknenih, pavolnatih odev (kovtrov), lastni izdelek. Posteljne garniture. Porhatne posteljne rjuhe 220 m dolge po Din 50 do 60. Kakor znano, poštena postrežba!

KRAVAR pošten, trezen, zanesljiv, priden in miren, ki je že bil v enaki službi, se sprejme o Božiču t. l. na posestvo blizu Ljubljane. — Plača po dogovoru, kateri naj bo pred Božičem. — Dopisi pod: »KRAVAR« št. 8164 na upravnništvo »Domoljuba«.

OPOZORILO.

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da se nahaja sedaj moj

zobni atelje
v Kamniku pri Slabanja
sraven notarja.

Josip Žibert, zobotehnik.

Dramatična društva in vsi del. igralci, nabavite si **ILUSTRIRANO »LEPO MASKO«** II. izd. Učna metoda maskiranja na podlagi slik in skic v raznih barvah. Cena izvodu 40 Din. — Založba E. NAVINSEK, Ljubljana. 7921

CREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vendno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni. Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.

Deteljno seme kupujemo po najvišji ceni. SEVER & KOMP., Ljubljana, — Gosposvetska cesta števil. 5 (poleg Figovca), ali pa Wolfova ulica števil. 12. 7625

POZOR! **POZOR!**

Manufakturna trgovina.

Najboljše, najcenejše in najsolidnejše manufakturno blago se kupi pri

Angeloslavu Hrastniku

LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

SV. MIKLAVŽ bo letos vse, kar ho rabil, KUPIL pri tvrdki

F. in I. Goričar - »Pri Ivanki«

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta števil. 29

zato, ker je to edina trgovina, v kateri se najboljše in najcenejše kupi. — Pazite dobro na naslov in na številko 29.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—, vloge nad Din 250.000.000—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.